

Udkast

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om individuel boligstøtte og lov om påligningen af indkomstskat til staten (ligningsloven)

(Lettelse af grænsehindring ved flytning mellem rigsdelenes m.v.)

§ 1

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. xx af yy 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, *stk. 1, stk. 2* og *stk. 3, 1. pkt.*, ændres: »her i riget« til: »i Danmark«.

2. I § 8, *stk. 1*, ændres: »bestemmelserne i §§ 3,« til: »§ 3 sidestilles med bopæl i Danmark og ved opgørelse af bopælstid efter §§«.

3. I § 11 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om ret til at medtage en tilkendt førtidspension, når førtidspensionisten tager fast bopæl på Færøerne eller i Grønland. Beskæftigelsesministeren kan endvidere fastsætte regler om optjening, for personer, der er tilkendt en folkepension eller en førtidspension på Færøerne eller i Grønland.«

4. I § 12 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om overgang fra folkepension udbetalt efter lovgivningen på Færøerne og i Grønland til folkepension udbetalt efter denne lov.«

5. § 21 a ophæves,

6. Efter § 21 og før overskriften før § 21 a, der ophæves, indsættes:

»§ 22. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om overgang fra førtidspension udbetalt efter lovgivningen på Færøerne og i Grønland til førtidspension udbetalt efter denne lov.«

7. Efter § 22 og efter overskriften før § 21 a, der ophæves, indsættes:

»§ 23. Førtidspensionen nedsættes på grund af indtægt efter § 32 a.«

8. I § 29, stk. 4, nr. 1, 1. pkt., og i § 32 a, stk. 3, nr. 1, 1. pkt., ændres »sikringsordninger samt« til: »sikringsordninger,« og efter »samordning af pension« indsættes: », og pension udbetalt efter lovgivningen på Færøerne og i Grønland«.

9. I § 29, stk. 4, nr. 3, og i § 32, stk. 3, nr. 3, indsættes efter »§ 27 a«: », § 27 b«.

10. I § 52, stk. 3, indsættes efter »udlandet«: », og til personer, der har fast bopæl på Færøerne og i Grønland«.

11. I § 56 a, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »førtidspension ved fast bopæl i udlandet«: », førtidspension ved fast bopæl på Færøerne og i Grønland«.

12. Efter § 57 indsættes:

»§ 58. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om udveksling af oplysninger i sager, hvor førtidspensionister og folkepensionister flytter mellem rigsdelenene.«

13. I § 62, stk. 1 og 3, indsættes efter »udlandet«: »eller på Færøerne eller i Grønland«.

§ 2

I lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. xx af yy 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, stk. 1 og stk. 2, 1. pkt., ændres: »her i riget« til: »i Danmark«.

2. I § 8, stk. 1, ændres: »bestemmelserne i §§ 3,« til: »§ 3 sidestilles med bopæl i Danmark og ved opgørelse af bopælstid efter §§«.

3. I § 11 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om ret til at medtage en tilkendt førtidspension, når førtidspensionisten tager fast bopæl på Færøerne eller i Grønland.«

4. Efter § 15 indsættes:

»§ 15 a. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om overgang til pension efter denne lov for en person, som tager fast bopæl i Danmark, efter at have fået tilkendt pension før 1. januar 2003 på Færøerne.«

5. I § 25, stk. 3, nr. 1, ændres »sikringsordninger samt« til: »sikringsordninger,« og efter »samordning af pension« indsættes: », og pension udbetalt fra Færøerne og Grønland«.

6. I § 25, stk. 3, nr. 6, indsættes efter »§ 27 a«: », § 27 b«. 7. I § 50, stk. 4, indsættes efter »udlandet«: », og til personer, der har fast bopæl på Færøerne og i Grønland«.

8. I § 52 b, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »førtidspension ved fast bopæl i udlandet«: », førtidspension ved fast bopæl på Færøerne og i Grønland«.

9. I § 56, stk. 1 og 3, indsættes efter »udlandet«: »eller på Færøerne eller i Grønland«.

10. Efter § 56 indsættes:

»§ 56 a. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om udveksling af oplysninger i sager, hvor førtidspensionister flytter mellem rigsdelenene.«

§ 3

I lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 247 af 13. marts 2019 som ændret ved § 8 i lov nr. 339 af 2. april 2019, § 2 i lov nr. 495 af 1. maj 2019 og § 2 i lov nr. 551 af 7. maj 2019, foretages følgende ændringer:

1. § 27 a affattes således:

»§ 27 a. Hjælpen til personer, der ikke modtager fuld førtidspension efter lov om social pension på grund af betingelserne om optjening, skal sammenlagt med førtidspensionen pr. måned udgøre det beløb, der ville kunne udmåles, hvis ansøgeren havde været berettiget til at modtage hjælp efter §§ 22-25.

Stk. 2. Kommunen kan udmåle yderligere supplerende økonomisk hjælp, hvis kommunen på baggrund af personens økonomiske forhold vurderer, at personen har behov for det. Den yderligere supplerende økonomisk hjælp kan sammenlagt med førtidspensionen pr. måned højst udgøre det beløb, der ville kunne udmåles, hvis ansøgeren havde været berettiget til fuld førtidspension. For personer, der ikke opfylder opholdskravet i § 11, stk. 3, kan hjælpen sammenlagt med førtidspensionen pr. måned højst udgøre et beløb, der svarer til selvforsørgelse- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, jf. § 22.

2. Efter § 27 a indsættes:

»§ 27 b. Kommunen kan yde op til 12 måneders sammenhængende hjælp til personer, der tager fast bopæl her i landet, og som modtager førtidspension fra Færøerne eller Grønland.

Stk. 2. Hjælpen kan dog længst ydes, indtil der er truffet afgørelse om et andet forsørgelsesgrundlag.

Stk. 3. Hjælpen kan, sammenlagt med førtidspensionen fra Færøerne eller Grønland, pr. måned højst udgøre det beløb, der ville kunne udbetales, hvis ansøgeren havde været berettiget til hjælp efter §§ 23-25. For personer, der ikke opfylder opholdskravet i § 11, stk. 3, kan hjælpen sammenlagt med førtidspensionen fra Færøerne eller Grønland pr. måned højst udgøre et beløb, der svarer til selvforsørgelse- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, jf. § 22.«

§ 4

I lov om individuel boligstøtte, jf. lovbekendtgørelse nr. 48 af 16. januar 2019, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 2 b indsættes:

»§ 2 c. Retten til boligstøtte efter denne lovs regler for førtidspensionister omfatter tillige personer, der har bopæl her i landet, og som får udbetalt førtidspension fra Færøerne eller Grønland.«

§ 5

I ligningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 66 af 22. januar 2019, som ændret bl.a. ved § 4 i lov nr. 1530 af 18. december 2018 og senest ved § 18 i lov nr. 551 af 7. maj 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 7 indsættes som *nr. 33*:

”33) De dele af en førtidspension, der er tilkendt på Færøerne eller i Grønland, som udbetales som et skattefrit beløb efter færøsk henholdsvis grønlandsk ret, og som efter den berettigede persons tilflytning til Danmark efter færøsk henholdsvis grønlandsk ret fortsat udbetales af Færøerne eller Grønland. Skattefriheden gælder alene førtidspensionsydelse, der forfalder til udbetaling i de første 12 måneder fra tilflytningen til Danmark.”

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2020, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 5 har virkning for førtidspensionsydelse, der vedrører januar 2020 eller senere.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	6
<i>1.1. Initiativer på førtidspensionsområdet for lettelse af grænsehindring ved flytning mellem rigsdelen</i>	
1.1. Initiativer på førtidspensionsområdet for lettelse af grænsehindring ved flytning mellem rigsdelen	
1.2. Supplerende hjælp efter lov om aktiv socialpolitik til personer, der modtager førtidspension fra Færøerne eller Grønland	6
1.3. Beskatning af færøsk og grønlandsk førtidspension, der udbetales i Danmark.....	6
1.4. Sidestilling af færøsk og grønlandsk førtidspension ved ret til boligstøtte	7
1.5. Præcisering af bestemmelser med begrebet ”her i riget”	7
2. Lovforslagets hovedindhold	7
2.1. Initiativer på førtidspensionsområdet for lettelse af grænsehindring ved flytning mellem rigsdelen	7
2.1.1. Gældende ret.....	7
2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	7
2.2. Supplerende hjælp efter lov om aktiv socialpolitik til personer, der modtager førtidspension fra Færøerne eller Grønland	

2.2.1. Gældende ret.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
2.3. Beskatning af færøsk og grønlandsk førtidspension, der udbetales i Danmark....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
2.3.1. Gældende ret.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
2.3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
2.4. Sidestilling af færøsk og grønlandsk førtidspension ved ret til boligstøtte ..	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
2.4.1. Gældende ret.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
2.4.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
2.5. Præcisering af bestemmelser med begrebet ”her i riget”	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
2.5.1. Gældende ret.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
2.5.2 Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
[
2.6.1. Gældende ret.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
2.6.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige	17
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	17
5. Administrative konsekvenser for borgerne.....	18
6. Miljømæssige konsekvenser.....	18
7. Forholdet til EU-retten.....	19
8. Hørte myndigheder og organisationer mv.	19
9. Sammenfattende skema	19

1. Indledning

1.1. Initiativer på førtidspensionsområdet for lettelse af grænsehindring ved flytning mellem rigsdelen

De nordatlantiske medlemmer af Folketinget fremsatte i december 2013 beslutningsforslag B 34 om iværksættelse af en systematisk indsats mod grænsehindringer inden for rigsfællesskabets grænser. Beslutningsforslaget blev enstemmigt vedtaget den 13. maj 2014. I 2014 aftalte den daværende danske socialminister og den daværende færøske socialminister at nedsætte en arbejdsgruppe, der skulle kortlægge rigsdelenes pensionsregler og afdække de hindringer, som måtte opstå ved flytning mellem rigsdelen. Grønland tog imod invitation til at deltage i arbejdsgruppen.

En arbejdsgruppe bestående af embedsmænd fra Færøerne, Grønland og Danmark har i perioden 2014-2016, beskrevet og analyseret pensionsforholdene i de enkelte rigsdele med henblik på at afdække de væsentligste hindringer, som kan opstå ved flytning mellem rigsdelen. Arbejdsgruppen fremlagde Rapport om kortlægning af pensionsreglerne på Færøerne, i Grønland og Danmark i juni 2016.

Færøerne, Grønland og Danmark har hver sine regler om social pension, der gælder i de respektive rigsdele. De enkelte rigsdeles pensionsregler gælder ikke i de øvrige rigsdele. Personer, der flytter mellem rigsdelen er ikke omfattet af de pensionsregler, der gælder i fraflytningsrigsdelen, men omfattes derimod af de gældende pensionsregler i den rigsdelt, som den pågældende aktuelt er bosat i. Grænsehindringen består i det væsentligste i, at udbetalingen af en tilkendt førtidspension standses ved flytning inden for rigsfællesskabet, og at modtageren på ny må ansøge om førtidspension i tilflytningsrigsdelen efter de gældende regler i denne rigsdelt, samt at sagsbehandlingstider kan anses som en væsentlig hindring. Disse forhold kan opleves som barrierer ved flytning mellem rigsdelen.

Der blev den 11. december 2018 afholdt et møde mellem den daværende danske beskæftigelsesminister, det færøske landsstyremedlem for sociale anliggender og den grønlandske Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet. På mødet var der enighed om at arbejde for at løse grænsehindringer for førtidspensionister ved flytning mellem rigsdelen ud fra tre initiativer, der skal implementeres i hver rigsdels lovgivning. De tre initiativer handler om hurtigere udveksling af oplysninger, ret til fortsat at modtage førtidspension i op til 12 måneder og automatisk overgang (uden ansøgning) til førtidspension i visse tilfælde efter fraflytning fra en rigsdelt til en anden.

Det foreslås, at der indsættes bestemmelser i lov om social pension og i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., der giver beskæftigelsesministeren bemyndigelse til at fastsætte regler, der udmønter initiativerne for at lette grænsehindringer.

1.2. Supplerende hjælp efter lov om aktiv socialpolitik til personer, der modtager førtidspension fra Færøerne og Grønland

Med lovforslaget indføres der mulighed for, at kommunerne i Danmark kan yde supplerende hjælp til personer, der modtager en - efter danske forhold - lav førtidspension fra Færøerne eller Grønland på grund af en lavere sats eller på grund af, at betingelserne om optjening af ret til fuld førtidspension fra Færøerne eller Grønland ikke er opfyldt.

1.3. Beskatning af færøsk og grønlandsk førtidspension, der udbetales i Danmark

Med lovforslaget foreslås det, at fritage førtidspensionsydelser, der i en periode på op til 12 måneder fra tilflytningen til Danmark, at de er skattefri efter færøsk eller grønlandsk ret. Ellers vil resultatet umiddelbart være, at Danmark beskatter ydelser, som havde været skattefri for den pågældende førtidspensionist, hvis førtidspensionisten fortsat havde boet på Færøerne eller i Grønland.

1.4. Sidestilling af færøsk og grønlandsk førtidspension med dansk førtidspension ved ret til boligstøtte

Med lovforslaget foreslås det at sidestille færøsk og grønlandsk førtidspension med dansk førtidspension, således at borgere, der får udbetalt førtidspension fra Færøerne og Grønland, efter flytning til Danmark fremover kan få boligstøtte efter de gunstigere regler for førtidspensionister.

1.5. Præcisering af regler i pensionslovene med begrebet "her i riget"

Af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. fremgår begrebet "her i riget". Begrebet "her i riget" fortolkes dog forskelligt i forbindelse med optjening af ret til pension og kravet om mindstebopælstid for åbning af ret til pension (som bopæl i Danmark, Færøerne og Grønland) og bopælskrav for ret til udbetaling af pension, herunder forudgående bopælskrav for ret til udbetaling af dansk pension i udlandet (som bopæl i Danmark). Denne forskel i fortolkningen af begrebet "her i riget" er u hensigtsmæssig.

For at sikre, at den gældende retstilstand fremgår klart og tydeligt, foreslås der præciseringer af begrebet "her i riget" i lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

2. Lovforslagets hovedindhold

2.1. Om initiativer på førtidspensionsområdet for lettelse af grænsehindring ved flytning mellem rigsdelen

2.1.1. Gældende ret

Lov om social pension

Efter gældende regler omfattes personer, der flytter mellem rigsdelen, ikke af de pensionsregler, der gælder i fraflytningsrigsdelen, men omfattes derimod af de gældende pensionsregler i den rigsdelt, som den pågældende aktuelt er bosat i. Det betyder, at for personer, der er tilkendt førtidspension på Færøerne, i Grønland eller i Danmark, og som tager fast bopæl i en anden rigsdelt, ophører udbetalingen af den tilkendte førtidspension, og den pågældende person skal ansøge om førtidspension i den tilflyttede rigsdelt efter de regler, der gælder i denne rigsdelt.

Efter Lagtingslov nr. 49 af 6. maj 2016 om ændring af lagtingslov om sociale pensioner m.v., er personer, der er tilkendt færøsk førtidspension, berettiget til at medtage førtidspensionen til en anden rigsdelt i op til 3 år. Der er tale om en ensidig overgangsregel, der skal være gældende, indtil reglen eventuelt bliver erstattet af andre regler, som måtte følge af forhandlinger mellem parterne i rigsfællesskabet.

Lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

Det fremgår af bekendtgørelse nr. 1635 af 13. december 2018 om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., kapitel 11, at personer kan overgå fra færøsk pension, til dansk pension efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. Førtidspensionsreglerne på Færøerne svarer til de førtidspensionsregler, der var gældende i Danmark indtil 1. januar 2003. Personer, der er tilkendt førtidspension på Færøerne indtil 1. januar 2003, kan derfor overgå til dansk førtidspension efter de danske regler om førtidspension, der var gældende indtil 1. januar 2003.

Det fremgår af bekendtgørelsens §§ 51-53, at personer, der ved flytning til Danmark modtager højeste, mellemste eller laveste førtidspension, invaliditetsydelse eller bistands- eller plejetillæg overgår til de tilsvarende danske ydelser. Overgang til dansk pension er betinget af, at de almindelige betingelser for ret til pension i kapitel 1 i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension mv. er opfyldt. Det fremgår af bekendtgørelsens § 6, at ved flytning fra Færøerne til Danmark indhenter den pågældende kommunalbestyrelse sagens akter fra Færøernes socialforvaltning. Kommunalbestyrelsen videregiver relevante akter til Udbetaling Danmark.

Personer, der er tilkendt dansk førtidspension efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., overgår til en tilsvarende færøsk førtidspension ved flytning til Færøerne. Færøsk førtidspension kan udbetales indtil overgang til færøsk alderspension ved det fyldte 67. år. Det fremgår af bekendtgørelsens § 6, at ved flytning fra Danmark til Færøerne skal Udbetaling Danmark og kommunalbestyrelsen sende sagens akter til Færøernes socialforvaltning.

Ved flytning fra Danmark til Grønland skal Udbetaling Danmark og den pågældende kommunalbestyrelse standse udbetalingen med udgangen af fraflytningsmåneden, jf. bekendtgørelsens § 38.

2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

På et møde den 11. december 2018 mellem den daværende danske beskæftigelsesminister, det færøske landsstyremedlem for sociale anliggender og den grønlandske Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet var der enighed om at arbejde for at løse grænsehindre for førtidspensionister ved flytning mellem rigsdelen ud fra tre initiativer, der skal implementeres i hver rigsdels lovgivning.

De tre initiativer består af:

- 1) udveksling af oplysninger, der kan nedsætte sagsbehandlingstiden i tilflytningskommunen, når en førtidspensionist fra en anden rigsdel søger om førtidspension i tilflytningskommunen,
- 2) en midlertidig ret til at medtage en tilkendt førtidspension i en rigsdel ved flytning til en anden rigsdel, når der søges om førtidspension eller andet forsørgelsesgrundlag i tilflytningsrigsdelen. Retten gælder, indtil der er truffet afgørelse i sagen, dog længst i 12 måneder, og pensionister, der er tilkendt højeste førtidspension på Færøerne eller i Grønland eller førtidspension i Danmark efter lov om social pension overgår uden ansøgning til førtidspension efter lov om social pension i Danmark eller til højeste førtidspension på Færøerne eller i Grønland.
- 3) Pensionister tilkendt højeste førtidspension i Danmark efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. overgår tilsvarende til højeste førtidspension på Færøerne. Grønland er indstillet på, at personer tilkendt højeste førtidspension i Danmark efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. uden ansøgning vil overgå til højeste førtidspension ved flytning til Grønland.

Grønland har valgt at udmønte aftalen således, at alene mellemste og laveste førtidspension udbetales i op til 12 måneder ved flytning til en anden rigsdal, da personer tilkendt højeste førtidspension forventes at overgå til dansk førtidspension uden nævneværdig forsinkelse.

Efter det *første* initiativ lettes grænsehindringen ved, at der bl.a. fastsættes frister for, hvornår fraflytningsrigsdelen skal have oversendt sagens akter til tilflytningsrigsdelen, hvorefter der hurtigere vil kunne tilkendes en førtidspension eller blive påbegyndt en relevant sagsbehandling. Initiativet vil lette grænsehindringen ved en forventelig kortere sagsbehandlingstid i tilflytningsrigsdelen.

Med initiativet skal borgeren fortsat ansøge om førtidspension eller andet forsørgelsesgrundlag i tilflytningsrigsdelen ved henvendelse til kommunen. Når fraflytningskommunen er bekendt med, at pensionisten flytter til en bestemt kommune i en anden rigsdal, tager fraflytningskommunen kontakt til tilflytningskommunen for at henlede opmærksomheden på at få påbegyndt en sag om pensionistens fremtidige forsørgelse. Tilflytningskommunen skal anmode fraflytningskommunen om sagens relevante akter, og fraflytningsrigsdelen skal fremsende relevante akter, oversat til dansk for egen regning, senest én måned fra anmodningen.

Efter det *andet* initiativ lettes grænsehindringen ved, at førtidspensionisten er sikret sit oprindelige forsørgelsesgrundlag i op til 12 måneder ved flytning til en anden rigsdal. En grønlandsk højeste førtidspension kan dog ikke udbetales i op til 12 måneder ved flytning til en anden rigsdal. Initiativet bryder i denne periode med princippet om, at ydelser udbetales efter de regler, der gælder i den rigsdal, som man aktuelt har fast bopæl i.

Efter det *tredje* initiativ lettes grænsehindringen ved, at personer, der er tilkendt højeste førtidspension på Færøerne og i Grønland eller førtidspension efter lov om social pension i Danmark ved flytning til en anden rigsdal uden ansøgning overgår til højeste førtidspension på Færøerne og i Grønland eller til førtidspension efter lov om social pension ved flytning til Danmark. Det må forventes, at der vil kunne tilkendes dansk førtidspension efter en kortere sagsbehandlingstid, hvor kommunen skal påse, at der foreligger dokumentation for ret til højeste førtidspension fra Færøerne eller Grønland, at de almindelige betingelser i kapitel 1 i lov om social pension for ret til dansk pension er opfyldt, og at optjeningsperioden er beregnet efter danske regler.

Borgere, der er tilkendt andre typer førtidspension, skal fortsat ansøge om førtidspension i tilflytningsrigsdelen. Det vil sige personer, der fra Færøerne, Grønland eller Danmark har fået tilkendt mellemste eller laveste førtidspension. Disse personer kan også efter ansøgning bevare deres hidtidige forsørgelsesgrundlag i op til 12 måneder.

Der gælder dog særlige regler ved flytning mellem Danmark og Færøerne i forhold til førtidspension, der er tilkendt på Færøerne før 1. januar 2003 og i forhold til førtidspension, der er tilkendt i Danmark efter regler gældende før 1. januar 2003, jf. afsnit 2.1.1. Indholdet i disse regler foreslås videreført i de kommende regler.

Det skal fremhæves, at det fortsat skal være en betingelse for ret til førtidspension, at de almindelige betingelser for ret til førtidspension er opfyldt.

Det foreslås på den baggrund at indsætte bestemmelser i lov om social pension og i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., der bemyndiger beskæftigelsesministeren til at fastsætte regler om 1) ret til at medtage en tilkendt førtidspension, når førtidspensionisten tager fast bopæl på Færøerne eller i Grønland, 2) om ret til førtidspension for en person, som tager fast bopæl i Danmark, efter at

have fået tilkendt førtidspension på Færøerne eller i Grønland og 3) om udveksling af oplysninger i sager, hvor førtidspensionister flytter mellem rigsdelen.

Med bemyndigelserne skal der fastsættes regler om, at personer, som tager bopæl på Færøerne eller i Grønland efter at have fået tilkendt førtidspension efter lov om social pension, kan bevare retten til pensionen. Førtidspensionen kan udbetales, indtil der i tilflytningsrigsdelen er truffet afgørelse om førtidspension eller et andet forsørgelsesgrundlag, herunder givet afslag på en forsørgelsesydelse, dog længst i op til 12 måneder fra fraflytningen fra Danmark. Retten til at modtage førtidspensionen ved bopæl på Færøerne eller i Grønland skal omfatte hele førtidspensionen, som hvis den pågældende fortsat havde haft bopæl i Danmark, det vil sige, at der fortsat er ret til udbetaling af alle dele af pensionen.

Lov om social pension

Med bemyndigelsen skal der endvidere fastsættes regler om tilkendelse af førtidspension efter lov om social pension, når personer tager bopæl i Danmark, efter at have fået tilkendt højeste førtidspension på Færøerne fra 1. januar 2003 eller senere eller tilkendt højeste førtidspension i Grønland. Når der i de øvrige rigsdeler er tilkendt førtidspension med højeste sats på baggrund af ingen eller ubetydelig arbejdsevne, skal kommunen uden ansøgning træffe afgørelse om ret til dansk førtidspension efter lov om social pension, når de almindelige betingelser i kapitel 1 er opfyldt. Førtidspensionen tilkendes med virkning fra tidspunktet for tilflytningen, dog med fradrag i pensionen for det beløb, som pensionisten har modtaget fra Færøerne eller Grønland i samme tidsrum og med fradrag for eventuel supplerende hjælp modtaget efter lov om aktiv social politik i samme tidsrum.

Beskæftigelsesministeren skal endvidere fastsætte regler om pension for personer, som tager bopæl i Danmark efter at have fået tilkendt mellemste eller laveste førtidspension på Færøerne fra 1. januar 2003 eller senere eller tilkendt førtidspension i Grønland. Når førtidspensionen er tilkendt med mellemste eller laveste sats, påbegynder kommunen efter ansøgning en sag om tilkendelse af førtidspension efter lov om social pension eller påbegynder en sag om et andet forsørgelsesgrundlag.

Det foreslås, at det er en betingelse for tilkendelse af førtidspension, at de almindelige betingelser i kapitel 1 i lov om social pension er opfyldt. Det indebærer, at de danske regler om folkepensionsalder, indfødsret, bopæl, optjening og opgørelse af bopælstid finder anvendelse. Det betyder, at personer, der hidtil har modtaget førtidspension på Færøerne eller i Grønland efter andre generelle betingelser i forhold til opfyldelse af de generelle betingelser i lov om social pension sidestilles med personer, der hidtil har haft fast bopæl i Danmark.

Det foreslås, at ved opgørelsen af den optjente ret til førtidspension i Danmark anvendes de gældende regler, således at der tages højde for, at optjeningsperioden for ret til pension gælder fra det fyldte 15. år til den første tilkendelse af førtidspension i en af rigsdelen. Det vil sige, at hvis der er tilkendt førtidspension i en anden rigsdel før 1. juli 2018, skal bopælstiden her i riget være 4/5 af optjeningsperioden for ret til fuld førtidspension i Danmark. Tilsvarende gælder for personer, der når den danske folkepensionsalder inden den 1. juli 2025.

Hvis der ikke som en førstegangstilkendelse er påbegyndt en sag om førtidspension i en af rigsdelen inden den 1. juli 2018, og der tilkendes førtidspension som en førstegangstilkendelse den 1. juli 2018 eller senere i Danmark, skal bopælstiden i riget i optjeningsperioden være 9/10 for ret til fuld førtidspension i Danmark, når den pågældende ikke når den danske folkepensionsalder før den 1. juli 2025.

Det vil sige, at bestemmelserne for opgørelse af optjent ret til førtidspension følger reglerne i lov om social pension, dog således at optjeningsperioden regnes fra det fyldte 15. år til den første tilkendelse af førtidspension i en af rigsdelenene. Opgørelse af optjent ret til førtidspension følger således reglerne i lov om social pension. Der kan henvises til lov nr. 442 af 8. maj 2018, herunder overgangsbestemmelserne i denne lovs § 6.

Beskæftigelsesministeren skal endvidere fastsætte regler om kontakt og udveksling af sagsoplysninger mellem fraflytningskommunen og tilflytningskommunen, når en førtidspensionist flytter mellem rigsdelenene.

Det foreslås endvidere, at beskæftigelsesministeren efter lov om social pension bemyndiges til at fastsætte regler om overgang fra færøsk og grønlandsk folkepension til dansk folkepension, når de almindelige betingelser i lovens kapitel I er opfyldt.

Formålet med en ny bemyndigelsesbestemmelse er, at få en udtrykkelig hjemmel i lov om social pension, hvorefter beskæftigelsesministeren fastsætter regler.

Det foreslås, at denne del af bemyndigelsen udmøntes i overensstemmelse med § 56 i bekendtgørelse nr. 1636 af 13. december 2018, hvoraf det bl.a. fremgår, at personer, der modtager folkepension efter § 4 i lagtingslov om social pensioner m.v., overgår ved flytning til Danmark til folkepension efter lovens § 12, når den pågældende ved flytningen opfylder de almindelige betingelser for pension i lovens kapitel I.

Med forslaget ændres der ikke i gældende ret eller praksis i forhold til personer, der overgår fra færøsk folkepension til dansk folkepension ved flytning til Danmark.

Med forslaget foreslås bemyndigelse til at fastsætte regler om overgang til dansk folkepension, udvidet til tilsvarende at omfatte overgang fra grønlandsk folkepension til dansk folkepension.

Lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

Det foreslås endvidere at indsætte bemyndigelsesbestemmelser i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. Herefter bemyndiges beskæftigelsesministeren til at fastsætte regler om 1) ret til at modtage en tilkendt førtidspension, når førtidspensionisten tager fast bopæl på Færøerne eller i Grønland, 2) om ret til førtidspension for en person, som tager fast bopæl i Danmark, efter at have fået tilkendt førtidspension på Færøerne eller i Grønland, og 3) om udveksling af oplysninger i sager, hvor førtidspensionister flytter mellem rigsdelenene.

Efter bemyndigelsen skal der fastsættes regler om, at personer, som tager bopæl på Færøerne eller i Grønland efter at have fået tilkendt førtidspension i Danmark, bevarer retten til pensionen ved flytning til Færøerne eller Grønland. Personer, der i Danmark er tilkendt højeste førtidspension overgår uden ansøgning til højeste førtidspension på Færøerne eller i Grønland. Personer, der er tilkendt mellemste eller laveste førtidspension i Danmark overgår uden ansøgning til en tilsvarende pension ved flytning til Færøerne. Personer, der er tilkendt mellemste eller laveste førtidspension i Danmark bevarer retten til pensionen ved flytning til Grønland, når den pågældende ansøger om tilkendelse af førtidspension eller andet forsørgelsesgrundlag i tilflytningsrigsdelen. Førtidspensionen kan udbetales, indtil der i tilflytningsrigsdelen er truffet afgørelse om et andet forsørgelsesgrundlag, herunder afgørelse om afslag, dog længst i op til 12 måneder fra fraflytningen fra Danmark. Retten til at modtage førtidspensionen ved bopæl på Færøerne eller i Grønland omfatter hele førtidspensionen, som hvis den pågældende fortsat havde haft bopæl i Danmark, det vil sige, at der fortsat er ret til udbetaling af alle tillæg.

Efter den foreslåede bemyndigelse skal der endvidere fastsættes regler om, at personer, der tager bopæl i Danmark efter at have fået tilkendt førtidspension på Færøerne inden 1. januar 2003, overgår til dansk førtidspension efter denne lov, når de almindelige betingelser i lovens kapitel I er opfyldt.

Efter de gældende regler i bekendtgørelse nr. 1635 af 13. december 2018 om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., er der i §§ 51-54 fastsat bestemmelser om overgang fra færøsk til dansk pension.

Formålet med denne del af en bemyndigelsesbestemmelse er, at få en udtrykkelig hjemmel i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension mv.

Det foreslås, at denne del af bemyndigelsen udmøntes i overensstemmelse med de gældende bestemmelser herom i bekendtgørelsen, dog således at det vil fremgå af bekendtgørelsen, at der skal foretages en ny opgørelse af optjeningen af pensionen.

Personer, der modtager højeste førtidspension efter § 6 i lagtingslov om sociale pensioner m.v., overgår ved flytning til Danmark til højeste førtidspension efter lovens § 13, nr. 1. Personer, der modtager mellemste førtidspension efter § 7, nr. 1 og 2, i lagtingslov om sociale pensioner m.v., overgår ved flytning til Danmark til mellemste førtidspension efter lovens § 13, nr. 2. Personer, der modtager laveste førtidspension efter § 8, nr. 1, i lagtingslov om sociale pensioner m.v., overgår ved flytning til Danmark til forhøjet almindelig førtidspension efter lovens § 13, nr. 3, jf. § 14, stk. 3, nr. 1, hvis pensionen er tilkendt før det fyldte 60. år. I andre tilfælde overgår de til almindelig førtidspension efter lovens § 13, nr. 4, jf. § 14, stk. 3, nr. 1. Personer, der modtager invaliditetsydelse efter § 8 a i lagtingslov om sociale pensioner m.v., overgår ved flytning til Danmark til invaliditetsydelse efter lovens § 21, og personer, der modtager bistands- eller plejetillæg efter § 11 i lagtingslov om sociale pensioner m.v., overgår ved flytning til Danmark til de tilsvarende danske ydelser. Det er en betingelse for tilkendelse af førtidspension, at de almindelige betingelser i kapitel 1 er opfyldt.

Beskæftigelsesministeren skal endvidere efter denne bemyndigelsesbestemmelse, i overensstemmelse med initiativ 1, fastsætte bestemmelser om kontakt og udveksling af sagsoplysninger mellem fraflytningskommunen og tilflytningskommunen, når en førtidspensionist flytter mellem rigsdelen.

2.2. Om supplerende hjælp efter lov om aktiv socialpolitik til personer, der modtager førtidspension fra Færøerne og Grønland

2.2.1. Gældende ret

Efter gældende regler er der som udgangspunkt ikke mulighed for at supplere en færøsk eller grønlandsk førtidspension op til niveauet for uddannelses- eller kontanthjælp efter lov om aktiv socialpolitik, da udbetalingen af en færøsk eller grønlandsk førtidspension som udgangspunkt standses ved flytning til en anden rigsdel.

2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med de nye initiativer, der foreslås, vil personer, der er tilkendt højeste førtidspension på Færøerne fra den 1. januar 2003 eller senere og højeste førtidspension i Grønland uden ansøgning overgå til dansk social pension efter lov om social pension, når de får fast bopæl i Danmark. Der vil kunne udbetales færøsk pension i en periode på op til 12 måneder fra tilflytningen. Der vil ikke kunne udbetales en tilkendt højeste grønlandsk førtidspension i en periode på op til 12 måneder efter tilflytningen, men alene i en meget begrænset periode

efter tilflytningen. Det må forventes, at der vil kunne tilkendes dansk førtidspension efter en kortere sagsbehandlingstid, hvor kommunen skal påse, at der foreligger dokumentation for ret til højeste førtidspension fra Færøerne eller Grønland, at de almindelige betingelser i kapitel 1 i lov om social pension for ret til dansk pension er opfyldt, og at optjeningsperioden er beregnet efter danske regler.

Personer, der er tilkendt mellemste og laveste førtidspension på Færøerne fra den 1. januar 2003 og mellemste eller laveste førtidspension i Grønland, vil kunne få udbetalt førtidspension fra Færøerne eller Grønland ved tilflytning til Danmark, indtil de har et andet forsørgelsesgrundlag, dog højst i 12 måneder.

Færøsk eller grønlandsk førtidspension ved fast bopæl i Danmark vil efter danske forhold kunne udgøre et forholdsvist lavt beløb. Det kan skyldes en relativt lavere sats og en ikke optjent ret til fuld førtidspension. Persongruppen vil derfor kunne have behov for at modtage supplerende hjælp til forsørgelse.

Det er blandt andet en betingelse for at kunne modtage supplerende kontanthjælp, at ansøgeren har været ude for ændringer i sine forhold – en såkaldt social begivenhed, f.eks. i form af sygdom, arbejdsløshed eller samlivsophør, at ændringerne bevirker, at ansøgeren ikke har mulighed for at skaffe det nødvendige til sin egen eller familiens forsørgelse, og at behovet ikke kan dækkes gennem andre ydelser.

Det forhold, at en person bliver pensionist, medfører ikke i sig selv en social begivenhed. En flytning er efter praksis heller ikke i sig selv en social begivenhed. En førtidspensionist kan derfor ikke modtage supplerende kontanthjælp, med mindre personen har en social begivenhed som følge af ændringer i sine forhold i lov om aktiv socialpolitik forstand.

Det foreslås derfor at indføre en ny bestemmelse i lov om aktiv socialpolitik, hvorefter der kan ydes supplerende hjælp til personer, der modtager en efter danske forhold lav førtidspension fra Færøerne eller Grønland på grund af en lavere sats eller på grund af, at betingelserne om optjening af ret til fuld førtidspension fra Færøerne eller Grønland ikke er opfyldt, når de får fast bopæl i Danmark.

Efter forslaget indhold vil hjælp efter den nye bestemmelse være subsidær til anden mulighed for forsørgelse. Den enkelte ansøger skal således opfylde betingelserne for at modtage kontanthjælp, dog fraviges kravet om, at der skal være indtrådt en social begivenhed, der bevirker, at personen ikke længere kan forsørge sig selv. Personen må således ikke have andre muligheder for at få dækket det økonomiske behov for forsørgelse via egne og en eventuel ægtefælles indtægter eller formue. Der vil være en øvre grænse for den samlede hjælp i form af førtidspensionen inklusiv den supplerende hjælp svarende til, hvad den pågældende ville have været berettiget til i uddannelses- eller kontanthjælp i tilfælde af, at personen ikke havde haft ret til førtidspension fra de øvrige dele af rigsfællesskabet.

For personer, der ikke opfylder kravet om 9 års ophold i riget inden for de seneste 10 år, vil der alene kunne ydes hjælp op til niveauet for selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse. Beskæftigelseskravet, der betyder, at man skal have haft ordinært fuldtidsarbejde i 2½ år inden for de seneste 10 år, vil ikke gælde for denne persongruppe. 2.3. Beskatning af færøsk og grønlandsk førtidspension, der udbetales i Danmark

2.3.1. Gældende ret

Personer med bopæl i Danmark er fuldt skattepligtige til Danmark. Fuld skattepligt for personer indtræder, hvis en person enten har bopæl i Danmark eller uden at have bopæl i Danmark opholder sig i Danmark i et sammenhængende tidsrum af 6 måneder, heri medregnet kortvarige ophold i udlandet på grund af ferie eller lignende. Det følger af kildeskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1 og 2.

Konsekvensen af den fulde skattepligt er, at den pågældende person er skattepligtig til Danmark efter danske regler af sin globalindkomst, dvs. indkomst fra hele verden, herunder af udenlandske pensionsydelse.

Hvis personen er hjemmehørende i et land, som Danmark har indgået en dobbeltbeskatningsaftale med, vil aftalen dog typisk begrænse Danmarks ret til at beskatte indkomst, som er optjent uden for Danmark.

Efter artikel I i aftale af 23. oktober 2014 mellem Danmark og Færøerne om ændring af Protokollen til den nordiske dobbeltbeskatningsoverenskomst kan sociale pensioner og andre sociale sikringsydelser kun beskattes i den del af riget, hvor modtageren er hjemmehørende.

Fordelingen af beskatningsretten til sociale pensioner mv. mellem Danmark og Færøerne er aftalt på baggrund af reglerne om, at sociale pensioner mv. udbetales af den del af rigsfællesskabet, hvor modtageren er bosiddende efter de regler, der gælder dér. En person, der flytter fra Danmark til Færøerne vil således få udbetalt færøsk førtidspension, hvis personen er berettiget til færøsk førtidspension efter færøske regler. Tilsvarende vil en tilflytter fra Færøerne til Danmark efter ansøgning modtage dansk førtidspension, hvis personen er berettiget til dansk førtidspension efter danske regler. Der vil dermed som hovedregel ikke opstå udfordringer med dobbeltbeskatning eller dobbelt-ikke-beskatning i relation til sociale pensioner.

Efter Lagtingslov nr. 49 af 6. maj 2016 om ændring af lagtingslov om sociale pensioner m.v., er personer, der er tilkendt færøsk førtidspension, imidlertid berettiget til at modtage førtidspensionen til en anden rigsdeltagelse i op til 3 år. Der er tale om en ensidig overgangsregel, der skal være gældende, indtil reglen eventuelt bliver erstattet af andre regler, som måtte følge af forhandlinger mellem parterne i rigsfællesskabet.

En person, der er fuldt skattepligtig og hjemmehørende i Danmark efter den nordiske dobbeltbeskatningsoverenskomst, og som efter den færøske regel modtager førtidspension fra Færøerne, vil være fuldt skattepligtig til Danmark af den færøske førtidspension, og vil efter dobbeltbeskatningsoverenskomsten kun kunne beskattes i Danmark af førtidspensionsudbetalingen. Dette gælder hele den færøske førtidspension, uanset om dele af den ville have været skattefri, hvis den pågældende fortsat havde boet på Færøerne. Danmark vil beskatte hele førtidspensionen, jf. statsskattelovens § 4, uanset at andele af pensionen havde været skattefri, hvis førtidspensionisten fortsat havde haft bopæl på Færøerne.

Det bemærkes i den forbindelse, at det ikke fremgår af dobbeltbeskatningsaftalen med Færøerne, at Danmark ikke beskatter udbetalinger af førtidspensionsydelser, der udbetales skattefrit i Færøerne.

For så vidt angår grønlandsk førtidspension udbetaler Grønland ikke skattefrie dele af en grønlandsk førtidspension til personer med fast bopæl i Danmark. Derfor opstår der efter gældende grønlandsk og dansk ret ikke situationer, hvor grønlandsk førtidspension beskattes i Danmark, uanset at dele af den ville have været skattefri, hvis den pågældende fortsat havde boet i Grønland.

Efter den dansk-grønlandske dobbeltbeskatningsoverenskomst er førtidspension omfattet af artikel 20 i aftale af 18. oktober 1979 mellem den danske regering og Grønlands landsstyre til undgåelse af dobbeltbeskatning m.v. Ifølge denne bestemmelse kan sådan indkomst kun beskattes i den del af riget, hvor personen er bosat. En person, der er fuldt skattepligtig og hjemmehørende i Danmark, og som modtager grønlandsk førtidspension, vil derfor efter den gældende dobbeltbeskatningsoverenskomst kun kunne beskattes i Danmark af denne førtidspensionsudbetaling.

2.3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Et af initiativerne på førtidspensionsområdet for lettelse af grænsehindring ved flytning mellem rigsdelen er, at der vil kunne udbetales færøsk og grønlandsk pension i en periode på op til 12 måneder fra tilflytningen til Danmark, jf. ovenfor under afsnit 2.1.

Da det ikke fremgår af dobbeltbeskatningsaftalerne med Færøerne og Grønland, at Danmark ikke beskatter udbetaling af en førtidspensionsydelse, der udbetales skattefrit i kildelandet, jf. afsnit 2.3.1, hvorfor Danmark umiddelbart vil beskatte også færøsk og grønlandsk førtidspension, der ville have været skattefri, hvis førtidspensionisten fortsat havde boet på Færøerne eller i Grønland, foreslås det at indsætte en særlig skattefritagelsesbestemmelse i ligningslovens § 7, således at sådanne nettoførtidspensionsydelser, der udbetales i en periode på op til 12 måneder fra tilflytningen til Danmark, ikke beskattes i Danmark.

Det vil for færøsk førtidspension betyde, at den del af færøsk førtidspension, som består af et skattefrit grundbeløb og et skattefrit handicaptillæg, også efter dansk ret vil være skattefri, når personen har bopæl i Danmark. Skattefritagelsen omfatter principielt også det skattefri brændstoffillæg til den færøske førtidspension, men det vil ikke blive udbetalt til førtidspensionister med fast bopæl i Danmark.

Skattefritagelsen gælder også grønlandsk førtidspension, men idet de skattefrie andele af grønlandsk førtidspension ikke vil blive udbetalt til en person, der har fast bopæl i Danmark, vil skattefritagelsen alene få betydning for personer med grønlandsk førtidspension, såfremt Grønland senere måtte vælge at udbetale andele af den grønlandske førtidspension skattefrit til personer, der har fast bopæl i Danmark.

Efter overgang fra færøsk eller grønlandsk førtidspension til dansk førtidspension vil den danske førtidspension blive beskattet efter de almindelige regler for beskattning af førtidspension.

2.4. Sidestilling af færøsk og grønlandsk førtidspension med dansk førtidspension ved ret til boligstøtte

2.4.1. Gældende ret

Efter gældende regler i lov om individuel boligstøtte er borgere med tilkendt førtidspension efter regler gældende fra 1. januar 2003 eller senere, berettiget til boligsikring efter gunstigere regler end de, der gælder for boligsikring til ikke-pensionister.

Borgere, der modtager førtidspension fra Færøerne og Grønland efter flytning til Danmark, kan alene få udbetalt boligsikring som ikke-pensionister, og således ikke efter de gunstigere regler for førtidspensionister.

2.4.2 Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som led i lettelse af grænsehindringer for førtidspensionister, der flytter inden for rigsfællesskabet, foreslås det derfor, at boligstøttereglerne ændres, således at borgere, der får udbetalt førtidspension fra Færøerne og Grønland efter flytning til Danmark, på lige vilkår med borgere, der modtager dansk førtidspension, fremover kan få boligstøtte efter de gunstigere regler for førtidspensionister.

2.5. Præcisering af bestemmelser med begrebet "her i riget"

2.5.1. Gældende ret

Reglerne om dansk folkepension og førtidspension fremgår af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. Lovene gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Færøerne, Grønland og Danmark har hver sine regler om social pension, der gælder i de respektive rigsdelen. De enkelte rigsdelenes pensionsregler gælder ikke i de øvrige rigsdelen. Det betyder, at, når en borger flytter

mellem rigsdelen, omfattes den pågældende ikke længere af de pensionsregler, der gælder i fraflytningsrigsdelen, men omfattes derimod af de gældende pensionsregler i den rigsdel, som den pågældende aktuelt er bosat i.

Med pensionslovenes begreb ”her i riget” menes generelt Danmark, Færøerne og Grønland. Begrebet ”her i riget” fortolkes ved krav om optjening af ret til pension og ved opfyldelse af 3-årskravet om mindstebopælstid for åbning af ret til pension som bopæl i Danmark, Færøerne og Grønland. Ved krav om bopæl ”her i riget” for ret til udbetaling af pension, herunder forudgående bopælskrav for ret til udbetaling af dansk pension i udlandet, fortolkes begrebet derimod alene som bopæl i Danmark.

Begrebet ”her i riget” fortolkes således forskelligt. I forbindelse med optjening af ret til pension og opfyldelse af bopælskrav for åbning af ret til pension, fortolkes begrebet som Danmark, Færøerne og Grønland, mens det samme begreb i forbindelse med ret til udbetaling af pension fortolkes som bopæl i Danmark.

Efter gældende regler i lov om social pension, jf. § 3, stk. 1, er retten til pension betinget af, at modtageren har fast bopæl her i riget eller hyre på dansk skib. Tilsvarende gælder for ret til pension efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., jf. § 3, stk. 1. Pensionslovene gælder ikke for Færøerne og Grønland. Det fremgår af § 73 i lov om social pension og af § 68 i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension.

Når en person, der er tilkendt dansk social pension, tager fast bopæl på Færøerne eller i Grønland, er betingelsen for udbetaling af dansk social pension således ikke længere opfyldt. Den pågældende kan søge om førtidspension eller andet forsørgelsesgrundlag efter de regler, der gælder i den rigsdel, som den pågældende flytter til. Der er ikke i de gældende danske pensionslove fastsat undtagelser hertil, og der er derfor ikke mulighed for at udbetale en tilkendt dansk pension ved fast bopæl på Færøerne og i Grønland.

Det fremgår af den gældende § 3, stk. 2, i lov om social pension, at kravet om fast bopæl her i riget efter § 3, stk. 1, ikke gælder for personer med dansk indfødsret, som har nået folkepensionsalderen, og som har haft fast bopæl her i riget i mindst 30 år mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen. Det vil sige, at folkepensionen kan udbetales ved fast bopæl i udlandet, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt. Færøerne og Grønland betragtes ikke i denne sammenhæng som udlandet.

Det fremgår endvidere af den gældende § 3, stk. 3, i lov om social pension og af § 3, stk. 2 i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., at kravet om fast bopæl her i riget efter § 3, stk. 1, i lov om social pension og § 3, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. ikke gælder for personer med dansk indfødsret, som tager bopæl i udlandet efter at have fået tillagt dansk pension, hvis de efter det fyldte 15. år har haft fast bopæl her i riget i mindst 10 år eller i mindst $\frac{1}{4}$ af tiden fra det fyldte 15. år til tidspunkt, hvorfra pensionen ydes. Bopælskravet skal være opfyldt inden det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes, og er ansøgningen indgivet efter folkepensionsalderen, skal bopælskravet været opfyldt ved folkepensionsalderen. Det vil sige, at en tillagt folkepension eller førtidspension kan medtages ved fast bopæl i udlandet, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt. Færøerne og Grønland betragtes ikke i denne sammenhæng som udlandet.

Det fremgår af bekendtgørelse nr. 1636 af 13. december 2012 om social pension, jf. § 56, stk. 3, at bopælstid på Færøerne ikke medregnes ved anvendelse af lovens § 3, stk. 2 og 3, og tilsvarende fremgår det af bekendtgørelse nr. 1635 af 13. december 2018 om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., jf. § 54, stk. 2, at bopælstid på Færøerne ikke medregnes ved anvendelse af lovens § 3, stk. 3, der rettelig skulle være en henvisning til § 3, stk. 2.

2.5.2 Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås at ændre ”her i riget” til ”i Danmark” i de tilfælde, hvor begrebet efter de gældende regler fortolkes som i Danmark. Det gælder i forhold til kravet om bopæl for ret til udbetaling af pension efter lov om social pension og efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., jf. lovenes § 3, stk. 1. Det gælder endvidere i forhold til de forudgående bopælskrav for ret til at modtage folkepension og førtidspension i udlandet efter lov om social pension, jf. § 3, stk. 2 og 3, og førtidspension efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., jf. § 3, stk. 2.

Med forslaget er der alene tale om en præcisering af de gældende regler, hvorefter social pension ikke kan udbetales ved fast bopæl på Færøerne og i Grønland, jf. § 3, stk. 1, i lov om social pension og § 3, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. Med forslaget er der herudover alene tale om en præcisering af de gældende regler, hvorefter bopælstid på Færøerne og i Grønland ikke kan medregnes i de forudgående bopælstider, der stilles krav om efter § 3, stk. 2 og 3 i lov om social pension og efter § 3, stk. 2 i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension for at have ret til at modtage en tillagt folkepension eller førtidspension ved fast bopæl i udlandet.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

På baggrund af de seneste års ind- og udvandring mellem Danmark og de øvrige rigsdele skønnes forslaget om en lettelse af grænsehindring ved flytning mellem rigsdelenes for førtidspensionister, at indebærer årlige offentlige merudgifter i Danmark på størrelsesordenen 1,5 mio. kr. før skat og tilbageløb, svarende til 0,9 mio. kr. efter skat og tilbageløb, jf. tabel 1. nedenfor.

Tabel 1. Økonomiske konsekvenser

Merudgifter i mio. kr. (2019-pl.)	2020	2021	2022	2023
Stat	0,6	0,6	0,6	0,6
Førtidspension	1,8	1,8	1,8	1,8
Supplement efter aktivloven	0,2	0,2	0,2	0,2
Boligsikring	0,2	0,2	0,2	0,2
Kontanthjælp	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
Kommune	0,9	0,9	0,9	0,9
Heraf budgetgaranti	0,8	0,8	0,8	0,8
Heraf beskæftigelsestilskud	0,0	0,0	0,0	0,0
Heraf øvrige indkomstoverførsler	0,1	0,1	0,1	0,1
I alt (før skat og tilbageløb)	1,5	1,5	1,5	1,5
Virkning efter skat og tilbageløb	0,9	0,9	0,9	0,9

Anm.: Afrunding kan medføre, at tallene ikke summer til totalen.

I gennemsnit skønnes det, at ca. 25 og 5 personer om året flytter til Danmark fra henholdsvis Grønland og Færøerne, og modsat, at ca. 5 personer flytter til henholdsvis Grønland og Færøerne fra Danmark med førtidspension som forsørgelsesgrundlag. Heraf skønnes 75 pct. fra Grønland og 50 pct. fra Færøerne at være tilkendt en højeste førtidspension fra fraflytningsrigsdelen.

Lovforslaget vil i forhold til gældende regler medføre merudgifter til førtidspension for de personer, der er tilkendt højeste førtidspension i Grønland eller på Færøerne, og som ved tilflytning uden ansøgning vil kunne overgå til førtidspension efter lov om social pension i Danmark.

Personer, der er tilkendt andre typer førtidspension skal fortsat ved tilflytning ansøge om førtidspension, men forventes med den fællesudtalelse mellem rigsdelene, der ligger til grund for lovforslaget, at kunne medtage den tilkendte førtidspension fra fraflytningsrigsdelen i op til 12 måneder. Hertil kan der med lovforslaget efter lov om aktiv socialpolitik ydes supplerende hjælp til personer, der modtager en begrænset førtidspension fra Grønland eller Færøerne på grund af en lav sats.

Der skønnes endvidere merudgifter til boligstøtte, idet flere bliver berettiget til en mere gunstig boligsikring til førtidspensionister, herunder ved sidestilling af færøsk og grønlandsk førtidspension med dansk førtidspension ved ret til boligstøtte.

Lovforslaget indebærer også besparelser, der modvirker ovennævnte merudgifter, idet førtidspensionister der flytter til Danmark fra de øvrige rigsdeler ikke længere forudsættes, at modtage en indkomsterstattende ydelse i Danmark i stedet for pensionsydelsen. Der er dog taget højde for Færøernes gældende overgangsordning, hvorefter førtidspensionister der flytter til Danmark er berettiget til at medtage den færøske førtidspension i en periode på op til 3 år, hvorfor der i skønnet ikke er indregnet en besparelse for denne persongruppe.

Der vil med lovforslaget for personer, der er tilkendt førtidspension i Danmark ligeledes være mulighed for, at medtage den tilkendte førtidspension i op til 12 måneder ved flytning til en anden rigsdeler. Langt hovedparten af de førtidspensionister, der flytter til en anden rigsdeler, skønnes imidlertid, at være tilkendt førtidspension efter lov om social pension eller højeste førtidspension efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig eller almindelig førtidspension m.v. og forventes som følge af enigheden mellem rigsdelene, at kunne overgå uden ansøgning til højeste førtidspension i Grønland eller på Færøerne.

Herudover vurderes lovforslaget, at medføre en administrativ lettelse for kommunerne ved kortere sagsbehandlingstider for især tilflyttere med ret til højeste førtidspension fra Færøerne eller Grønland. Modsat kan der forventes øget administration som følge af overgangsordningen ved flytning til en anden rigsdeler for Udbetaling Danmarks administration af pensionister i udlandet samt kommunernes administration af de nye bestemmelser omkring supplerende hjælp til personer, der modtager en mindre førtidspension midlertidigt fra Grønland eller Færøerne. Det vurderes imidlertid at der er tale om begrænsende administrative konsekvenser givet de få årlige antal sager.

De økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget skal forhandles med de kommunale parter.

Lovforslaget har ingen konsekvenser for regionerne.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget letter forhold, der kan opleves som barrierer for førtidspensionister ved flytning mellem rigsdelene.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Personer omfattet af EF-forordning 882/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger vil også kunne medtage en tilkendt dansk førtidspension i op til 12 måneder ved flytning til en anden rigsdal, da disse personer har samme rettigheder som en medlemsstats egne borgere.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 9. august 2019 til den 30. august 2019 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.: Ankestyrelsen, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Seniorer, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, Foreningen af Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, KL, Rigsrevisionen, Rådet for Socialt Udsatte, Udbetaling Danmark, Ældre Sagen og Landsforeningen for førtidspensionister, Det Grønlandske Hus i Aalborg, Det Grønlandske Hus i Århus, Det Grønlandske Hus i Odense, Det Grønlandske Hus i København.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/ Merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Stat: Lovforslaget skønnes at medføre ydelsesmæssige mindreudgifter på 1,6 mio. kr. i 2020, 1,6 mio. kr. i 2021, 1,6 mio. kr. i 2022 og 1,6 mio. kr. i 2023. Kommuner: Lovforslaget skønnes at medføre ydelsesmæssige mindreudgifter på 2,6 mio. kr. i 2020, 2,6 mio. kr. i 2021, 2,6 mio. kr. i 2022 og 2,6 mio. kr. i 2023. Regioner: Ingen	Stat: Lovforslaget skønnes at medføre ydelsesmæssige merudgifter på 2,2 mio. kr. i 2020, 2,2 mio. kr. i 2021, 2,2 mio. kr. i 2022 og 2,2 mio. kr. i 2023. Kommuner: Lovforslaget skønnes at medføre ydelsesmæssige merudgifter på 3,5 mio. kr. i 2020, 3,5 mio. kr. i 2021, 3,5 mio. kr. i 2022 og 3,5 mio. kr. i 2023. Regioner: Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslagets administrative konsekvenser forventes at medføre følgende mindreudgifter for hhv. stat, kommuner og regioner: Stat: Ingen Kommuner:	Lovforslagets administrative konsekvenser forventes at medføre følgende merudgifter for hhv. stat, kommuner og regioner: Stat: Lovforslaget kan forventes at medføre øget administration for Udbetaling Danmarks administration af pensionister i

	<p>Lovforslaget kan forventes at medføre kortere sagsbehandlingstider ved ansøgning om førtidspension i Danmark.</p> <p>Regioner: Ingen</p>	<p>udlandet som følge af overgangsordningen ved flytning til en anden rigsdal.</p> <p>Kommuner: Lovforslaget kan forventes at medføre øget administration som følge af de nye bestemmelser omkring supplerende hjælp til personer, der modtager en begrænset førtidspension midlertidig fra Grønland eller Færøerne.</p> <p>Regioner: Ingen</p>
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Lovforslaget letter forhold, der kan opleves som barrierer for førtidspensionister ved flytning mellem rigsdalene.	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	<p>EF-forordning 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger betyder, at personer omfattet af forordningen også vil kunne medtage en tilkendt dansk førtidspension i op til 12 måneder ved flytning til en anden rigsdal, da disse personer har samme rettigheder som en medlemsstats egne borgere.</p>	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	Ja	<p>Nej</p> <p>X</p>

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af den gældende § 3, stk. 1, i lov om social pension, at retten til folkepension og førtidspension er betinget af, at modtageren har fast bopæl her i riget eller hyre på dansk skib. Efter gældende praksis fortolkes begrebet ”her i riget”, jf. § 3, stk. 1, således, at det ikke omfatter Færøerne og Grønland. Det betyder, at dansk folke- eller førtidspension efter § 3, stk. 1, alene kan udbetales ved fast bopæl i Danmark eller ved hyre på dansk skib.

Efter lovens § 3, stk. 2 og 3, har danske statsborgere, når fastsatte betingelser om forudgående bopælstid her i riget er opfyldt, adgang til pension ved fast bopæl i udlandet. Færøerne og Grønland betragtes ikke som udland i den forbindelse. Efter gældende praksis fortolkes begrebet ”her i riget” efter § 3, stk. 2 og 3, som i Danmark. Bopælstid på Færøerne og i Grønland kan derfor ikke indgå i den forudgående bopælstid, der stilles krav om i lovens § 3, stk. 2 og 3, for at få ret til dansk pension ved fast bopæl i udlandet.

Det foreslås, at § 3, stk. 1 og 2 og stk. 3, 1. pkt., ændres, således at begrebet ”her i riget” ændres til ”i Danmark”.

Med forslaget præciseres det og vil herefter klart fremgå af lovteksten, at der efter § 3, stk. 1, ikke kan udbetales folke- eller førtidspension ved fast bopæl på Færøerne og i Grønland, og det præciseres og vil herefter klart fremgå af lovteksten, at bopælstid på Færøerne og i Grønland ikke medregnes i den forudgående bopælstid, jf. § 3, stk. 2 og 3, der stilles krav om, for at danske statsborgere kan få udbetalt folke- eller førtidspension ved fast bopæl i udlandet.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.5.

Til nr. 2

Efter de gældende regler i § 8, stk. 1, i lov om social pension, sidestilles forhyring med dansk skib, samt visse nærmere definerede ophold i udlandet med bopæl her i riget ved opgørelse af bopælstid efter lovens §§ 3, 4, 5 og 6.

Efter den gældende § 3, stk. 1-3, er retten til pension betinget af, at modtageren har fast bopæl her i riget eller hyre på dansk skib. Begrebet ”her i riget” fortolkes efter praksis i denne sammenhæng som fast bopæl i Danmark. Efter § 4, er retten til pension betinget af mindst tre års fast bopæl her i riget mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen og efter §§ 5 og 6 optjenes retten til henholdsvis folkepension og førtidspension efter varigheden fast bopælstid her i riget i optjeningsperioden. Begrebet ”her i riget” i §§ 4-6, fortolkes efter praksis i denne sammenhæng som bopælstid på Færøerne, i Grønland og i Danmark.

Det foreslås, som en konsekvens af forslaget til ændring af § 3, stk. 1-3, som affattet ved § 1, nr. 1, at § 8, stk. 1 ændres, således, at ved opgørelse af bopælstid efter § 3, sidestilles med bopæl i Danmark og ved opgørelse af bopælstid efter §§ 4-6 sidestilles med bopæl her i riget.

Forslaget indebærer, at forhyring med dansk skib, samt visse nærmere definerede ophold i udlandet sidestilles med bopæl i Danmark i forhold til § 3, stk. 1-3, mens forhyring med dansk skib, samt visse nærmere definerede ophold i udlandet som hidtil, sidestilles med bopæl her i riget ved opgørelse af bopælstid efter §§ 4-6.

Med forslaget er der alene tale om en lovteknisk konsekvensændring.

Til nr. 3

Efter de gældende regler i lov om social pension, Lagtingslov nr. 48 af 10. maj 1999 om sociale pensioner m.v. på Færøerne og Inatsisarutlov nr. 40 af 9. december 2015 i Grønland, er personer der flytter mellem rigsdelen ikke omfattet af de pensionsregler, der gælder i fraflytningsrigsdelen, men omfattes derimod af de gældende pensionsregler i den rigsdal, som den pågældende aktuelt er bosat i. Det betyder, at for personer, der er tilkendt en førtidspension på Færøerne, i Grønland eller i Danmark, og som tager fast bopæl i en anden rigsdal, ophører udbetalingen af den tilkendte førtidspension og den pågældende skal ansøge om førtidspension i den tilflyttede rigsdal efter de regler, der gælder i denne rigsdal.

Efter den gældende regel i § 11, stk. 1, kan beskæftigelsesministeren fastsætte regler om fravigelse af bestemmelserne om indfødsret, bopæl og optjening efter overenskomst med andre stater.

Det foreslås, at der indsættes et § 11, stk. 2, hvorefter beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om ret til at modtage en tilkendt førtidspension, når førtidspensionisten tager fast bopæl på Færøerne eller i Grønland. Det foreslås endvidere, at beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om fravigelse af bestemmelser om optjening for personer, der tidligere er tilkendt en folkepension eller førtidspension på Færøerne eller i Grønland.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.

Til nr. 4

Efter de gældende regler i § 56 i bekendtgørelse nr. 1636 af 13. december 2018 om social pension, overgår personer, der modtager folkepension efter § 4 i lagtingslov om sociale pensioner m.v. ved flytning til Danmark til folkepension efter lovens § 12, når den pågældende ved flytningen opfylder de almindelige betingelser for pension efter kapitel 1, i lov om social pension. Reglerne betyder, at den pågældende uden ansøgning overgår til dansk folkepension efter personen er flyttet til Danmark.

Det foreslås, at der indsættes et § 12, stk. 2, i lov om social pension, hvorefter beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om overgang fra færøsk og grønlandsk folkepension til dansk folkepension.

Herudover følger det af bekendtgørelsens § 9, at kommunalbestyrelsen ved flytning til Danmark indhenter sagens akter fra Færøernes socialforvaltning. Kommunalbestyrelsen videregiver relevante akter til Udbetaling Danmark.

Med forslaget bliver der indsat en udtrykkelig hjemmel i lov om social pension for beskæftigelsesministeren til at fastsætte regler om overgang fra folkepension udbetalt efter lovgivningen på Færøerne og i Grønland til folkepension udbetalt efter lov om social pension. Det foreslås, at den gældende retstilstand opretholdes i forhold til personer med færøsk folkepension, der flytter til Danmark, og at personer med grønlandsk folkepension, der flytter til Danmark stilles på samme måde.

Forslaget indebærer, at der kan fastsættes regler om, at folkepensionister fra både Færøerne og Grønland, der tager fast bopæl i Danmark, uden ansøgning kan overgå til at få udbetalt dansk folkepension, når de almindelige betingelser i kapitel 1 i lov om social pension er opfyldt.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.

Til nr. 5

Det fremgår af den gældende regel i § 21 a, i lov om social pension, at førtidspension nedsættes på grund af indtægt efter § 32 a. Bestemmelsen fastslår, at førtidspensionen er indkomstafhængig.

Det foreslås af ordensmæssige grunde at ophæve bestemmelsen og videreføre bestemmelsen som § 23, jf. lovforslagets § 1, nr. 7.

Forslaget vil ikke indebære ændringer i retstilstanden.

Til nr. 6

Efter de gældende regler i lov om social pension, Lagtingslov nr. 48 af 10. maj 1999 om sociale pensioner m.v. på Færøerne og Inatsisarutlov nr. 40 af 9. december 2015 i Grønland, er personer der flytter mellem rigsdelen, ikke omfattet af de pensionsregler, der gælder i fraflytningsrigsdelen, men omfattes derimod af de gældende pensionsregler i den rigsdelt, som den pågældende aktuelt er bosat i. Det betyder, at for personer, der er tilkendt en førtidspension på Færøerne, i Grønland eller i Danmark, og som tager fast bopæl i en anden rigsdelt, ophører udbetalingen af den tilkendte førtidspension, og den pågældende skal ansøge om førtidspension i den tilflyttede rigsdelt efter de regler, der gælder i denne rigsdelt.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse som § 22, hvorefter beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om overgang fra førtidspension udbetalt efter lovgivningen på Færøerne og i Grønland til førtidspension udbetalt efter lov om social pension.

Forslaget indebærer, at beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om, at en person, der er tilkendt højeste førtidspension på Færøerne eller i Grønland, uden ansøgning har ret til at få udbetalt dansk førtidspension fra tidspunktet, hvor den pågældende tager fast bopæl i Danmark, og når de almindelige betingelser i kapitel 1, i lov om social pension for ret til førtidspension er opfyldt.

Beskæftigelsesministeren kan herudover fastsætte regler om, at der skal ske fratræk i pension, som efterbetales for en periode, for beløb, der er udbetalt for samme periode efter lovgivningen på Færøerne og i Grønland. Reglerne skal modvirke, at der opstår situationer med dobbeltforsørgelse. Sådanne tilfælde kan forekomme ved flytning mellem rigsdelen, hvor der er udbetalt førtidspension fra Færøerne og Grønland i samme tidsrum.

Efter forslaget til § 1, nr. 8, indgår færøsk eller grønlandsk førtidspension til en person, der er bosat i Danmark ikke i indtægtsgrundlaget for beregning af personens førtidspension efter loven. Der er således taget højde for, at der skal ske fratræk for den færøske eller grønlandske førtidspension udbetalt for samme periode. Reglerne vil herefter svare til, hvad der gælder i dag ved efterbetalt førtidspension, når der fx er udbetalt sygedagpenge eller kontanthjælp for samme periode, jf. § 32 a, stk. 3, nr. 4, og § 32 d.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.

Til nr. 7

Det fremgår af den gældende § 21 a, i lov om social pension, at førtidspension nedsættes på grund af indtægt efter § 32 a. Bestemmelsen fastslår, at førtidspensionen er indkomstafhængig. Med lovforslagets § 1, nr. 5 foreslås denne bestemmelse ophævet af ordensmæssige grunde.

Det foreslås at videreføre bestemmelse ved at indsætte en ny § 23, hvorefter førtidspension nedsættes på grund af indtægt efter § 32 a.

Forslaget om at ophæve § 21 a i lov om social pension og indsætte en tilsvarende bestemmelse i § 23 i lov om social pension indebærer ikke ændringer i retstilstanden.

Til nr. 8

Efter de gældende regler i § 29, stk. 4, nr. 1, 1. pkt., foretages der fradrag i indtægtsgrundlaget for beregning af pensionstillæg til folkepensionister og fastsættelse af personlig tillægsprocent, som anvendes ved udbetaling af helbredstillæg, varmetillæg, supplerende pensionsydelse og ret til mediecheck, for skattepligtig pension udbetalt efter lovgivningen i en anden EU/EØS-medlemsstat og omfattet af og beregnet efter forordning (EF) 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger samt pension udbetalt efter lovgivningen i et land, med hvilket, der er indgået overenskomst om samordning af pension.

Efter de gældende regler i § 32 a, stk. 3, nr. 1, 1. pkt., foretages der tilsvarende fradrag i indtægtsgrundlaget for beregning af førtidspension, for skattepligtig pension udbetalt efter lovgivningen i en anden EU/EØS-medlemsstat og omfattet af og beregnet efter forordning (EF) nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger samt for pension udbetalt efter lovgivningen i et land, med hvilket der er indgået overenskomst om samordning af social pension.

Det foreslås, at § 29, stk. 4, nr. 1, og § 32 a, stk. 3, nr. 1, 1. pkt., ændres, således at der også foretages fradrag i indtægtsgrundlaget for skattepligtig pension udbetalt fra Færøerne og Grønland til personer, der har fast bopæl i Danmark.

Forslaget indebærer, at en ægtefælles eller samlevers færøske eller grønlandske pension, ikke indgår i indtægtsgrundlaget for beregning af folkepension eller førtidspension for en person, der er bosat i Danmark.

Forslaget indebærer også, at en færøsk eller grønlandsk førtidspension til en person, der er bosat i Danmark ikke indgår i indtægtsgrundlaget for beregning af den pågældende persons førtidspension.

Der kan endvidere henvises til den foreslåede § 1, nr. 6, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 9

Efter de gældende regler i § 29, stk. 4, nr. 3, i lov om social pension, fradrages ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget, der ligger til grund for beregning af en folkepensionists pensionstillæg og ved fastsættelsen af størrelsen af folkepensionistens personlige tillægsprocent, særlig hjælp efter § 27 a og efterlevelseshjælp efter § 85 a i lov om aktiv socialpolitik. Efter de gældende regler i § 32 a, stk. 4, nr. 3, fradrages ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget, der ligger til grund for beregning af en førtidspension efter lov om social pension, særlig hjælp efter § 27 a og efterlevelseshjælp efter § 85 a i lov om aktiv socialpolitik. Hjælpen efter § 27 a i lov om aktiv socialpolitik, kan udbetales til personer, der ikke modtager fuld førtidspension efter lov om social pension, på grund af betingelserne om optjening.

Med forslaget om indsættelse af § 27 b i lov om aktiv socialpolitik, som affattet ved denne lovs § 3, nr. 1, foreslås det, at ændre § 29, stk. 4, nr. 3, således at der også foretages fradrag for særlig hjælp efter § 27 b,

ved opgørelsen af en folkepensionists indtægtsgrundlag for beregning af pensionstillæg og fastsættelsen af den personlige tillægsprocent, når ægtefællen eller samleveren modtager supplerende hjælp til en færøsk eller grønlandsk førtidspension, som udbetales ved bopæl i Danmark.

På samme måde foreslås det, at ændre § 32 a, stk. 4, nr. 3, således at der også foretages fradrag for særlig hjælp efter § 27 b, ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget for beregning af en førtidspension, når ægtefællen eller samleveren modtager supplerende hjælp til en færøsk eller grønlandsk førtidspension, der udbetales ved bopæl i Danmark.

Forslaget indebærer at et eventuelt supplement til en færøsk eller grønlandsk førtidspension fradrages en ægtefælle eller samlevers indtægtsgrundlag for beregning af folkepensionens pensionstillæg og fastsættelse af folkepensionistens personlige tillægsprocent eller fradrages i en ægtefælles eller samlevers indtægtsgrundlag for beregning af førtidspensionen.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.3.

Til nr. 10

Efter de gældende regler i § 52, stk. 3, i lov om social pension, afholder staten udgifterne til pension til personer, der har fast bopæl i udlandet.

Det foreslås, at der i § 52, stk. 3, tilføjes, at staten også afholder udgifterne til pension, til personer, der har fast bopæl på Færøerne og i Grønland.

Med forslaget om at indføre en ret til at medtage en tilkendt førtidspension, når førtidspensionisten tager fast bopæl på Færøerne eller i Grønland, er den danske kommune ikke længere bopælskommune, og det foreslås derfor, at staten afholder udgifterne, på samme måde som når pensionisten modtager pension ved fast bopæl i udlandet.

Til nr. 11

Efter de gældende regler i § 56 a, stk. 1, 2. pkt., i lov om social pension, varetager Udbetaling Danmark bl.a. opgaver om retten til at medtage en tilkendt førtidspension ved fast bopæl i udlandet. Desuden varetager Udbetaling Danmark alle opgaver vedrørende beregning og udbetaling af førtidspension.

Det foreslås, at § 56 a, stk. 1, 2. pkt., ændres således, at det fremgår, at Udbetaling Danmark også varetager opgaver om retten til at medtage førtidspension ved fast bopæl på Færøerne og i Grønland.

Forslaget indebærer, at Udbetaling Danmark tager stilling til, om betingelserne for at medtage en tilkendt førtidspension til Færøerne eller Grønland er opfyldt, og at Udbetaling Danmark som hidtil beregner og udbetaler førtidspensionen.

Til nr. 12

Efter de gældende regler i lov om social pension, Lagtingslov nr. 48 af 10. maj 1999 om sociale pensioner m.v. på Færøerne og Inatsisartutlov nr. 40 af 9. december 2015 i Grønland, omfattes personer, der flytter mellem rigsdelen, ikke længere af de pensionsregler, der gælder i fraflytningsrigsdelen, men omfattes derimod af de gældende pensionsregler i den rigsdal, som den pågældende aktuelt er bosat i. Det betyder, at for personer, der er tilkendt en førtidspension eller en folkepension på Færøerne, i Grønland eller i Danmark, og som tager fast bopæl i en anden rigsdal, ophører udbetalingen af den tilkendte pension og den pågældende skal

som hovedregel ansøge om førtidspension eller folkepension i den tilflyttede rigsdel efter de regler, der gælder i denne rigsdel.

Efter § 56 i bekendtgørelse nr. 1636 af 13. december 2018 om social pension, overgår personer, der modtager folkepension efter § 4 i lagtingslov om sociale pensioner m.v., ved flytning til Danmark til folkepension efter § 12 i lov om social pension, når den pågældende ved flytningen opfylder de almindelige betingelser for pension i lovens kapitel 1. Bestemmelsen betyder, at der uden fornyet ansøgning kan udbetales folkepension til en person, der opfylder betingelserne i lovens kapitel 1.

Efter bekendtgørelsens § 9 skal Udbetaling Danmark og kommunalbestyrelsen ved flytning fra Danmark til Færøerne sende sagens akter til Færøernes socialforvaltning. Ved flytning fra Færøerne til Danmark indhenter kommunalbestyrelsen sagens akter fra Færøernes socialforvaltning. Kommunalbestyrelsen videregiver relevante akter til Udbetaling Danmark.

Det foreslås, at indsætte en ny § 58 i lov om social pension, hvorefter beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om udveksling af oplysninger i sager, hvor førtidspensionister og folkepensionister flytter mellem rigsdelen.

Forslaget indebærer, at udveksling af relevante sagsoplysninger mellem fraflytningskommunen og tilflytningskommunen i den anden rigsdel, giver mulighed for en hurtigere behandling af en sag om førtidspension eller behandling af en sag om et andet forsørgelsesgrundlag.

Forslaget indebærer endvidere, at beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om udveksling af relevante sagsoplysninger mellem fraflytningskommunen og tilflytningskommunen i en anden rigsdel, når folkepensionister flytter mellem rigsdelen.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.

Til nr. 13

Efter de gældende regler i § 62, stk. 1, i lov om social pension, udøver Udbetaling Danmark de beføjelser, som kommunerne har efter loven vedrørende pension, der skal ydes til personer med fast bopæl i udlandet efter lov om social pension, efter forordning EF nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger og efter regler i overenskomster med andre stater.

Efter gældende regler i § 62, stk. 3, fastsætter beskæftigelsesministeren nærmere regler om varetagelse af administration af pension for personer, der har bopæl i udlandet.

Det foreslås, at § 62, stk. 1, ændres, således at Udbetaling Danmark også udøver de beføjelser, som kommuner har efter loven vedrørende pension, der skal ydes til personer med fast bopæl på Færøerne eller i Grønland.

Det foreslås, at § 62, stk. 3, ændres, således at beskæftigelsesministeren også kan fastsætte nærmere regler om varetagelse af administration af pension for personer, der har bopæl på Færøerne og i Grønland.

Til § 2

Til nr. 1

Det fremgår af den gældende § 3, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., at retten til førtidspension er betinget af, at modtageren har fast bopæl her i riget eller hyre på dansk skib. Efter gældende praksis fortolkes begrebet ”her i riget”, jf. § 3, stk. 1, således, at det ikke omfatter Færøerne og Grønland. Det betyder, at dansk førtidspension efter § 3, stk. 1, alene kan udbetales ved fast bopæl i Danmark eller ved hyre på dansk skib.

Efter lovens § 3, stk. 2, har danske statsborgere, når fastsatte betingelser om forudgående bopælstid her i riget er opfyldt, adgang til pension ved fast bopæl i udlandet. Færøerne og Grønland betragtes ikke som udland i den forbindelse. Efter gældende praksis fortolkes begrebet ”her i riget” efter § 3, stk. 2, som i Danmark. Bopælstid på Færøerne og i Grønland kan derfor ikke indgå i den forudgående bopælstid, der stilles krav om i lovens § 3, stk. 2, for at få ret til dansk pension ved fast bopæl i udlandet.

Det foreslås, at § 3, stk. 1 og stk. 2, 1. pkt., ændres således at begrebet ”her i riget” ændres til ”i Danmark”.

Med forslaget præciseres det og vil herefter klart fremgå af lovteksten, at der efter § 3, stk. 1, ikke kan udbetales førtidspension ved fast bopæl på Færøerne og i Grønland, og det præciseres og vil herefter klart fremgå af lovteksten, at bopælstid på Færøerne og i Grønland ikke medregnes i den forudgående bopælstid, jf. § 3, stk. 2, der stilles krav om, for at danske statsborgere kan få udbetalt førtidspension ved bopæl i udlandet.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.

Til nr. 2

Efter de gældende regler i § 8, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., sidestilles forhyring med dansk skib, samt visse nærmere definerede ophold i udlandet, med bopæl her i riget ved opgørelse af bopælstid efter lovens §§ 3, 4 og 5.

Efter den gældende § 3, stk. 1-2, er retten til pension betinget af, at modtageren har fast bopæl her i riget eller hyre på dansk skib. Begrebet ”her i riget” fortolkes efter praksis i denne sammenhæng som fast bopæl i Danmark. Efter § 4 er retten til pension betinget af mindst 3 års fast bopæl her i riget mellem det fyldte 15. år og folkepensionsalderen og efter § 5 optjenes retten til førtidspension efter varigheden fast bopælstid her i riget. Begrebet ”her i riget” i §§ 4-5 fortolkes efter praksis i denne sammenhæng som bopælstid på Færøerne, i Grønland og i Danmark.

Det foreslås, som en konsekvens af forslaget til ændring af § 3, stk. 1-2, som affattet ved § 2, nr. 1, at § 8, stk. 1 ændres, således, at sidestilling af forhyring med dansk skib, samt visse nærmere definerede ophold i udlandet sidestilles med bopæl i Danmark i forhold til § 3, stk. 1-2, mens forhyring med dansk skib, samt visse nærmere definerede ophold i udlandet som hidtil, sidestilles med bopæl her i riget ved opgørelse af bopælstid efter §§ 4-5.

Med forslaget er der alene tale om en lovteknisk konsekvensændring.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.5.

Til nr. 3

Efter de gældende regler i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., Lagtingslov nr. 48 af 10. maj 1999 om sociale pensioner m.v. på Færøerne og Inatsisarutlov nr. 40 af 9. december 2015 i Grønland, omfattes personer der flytter mellem rigsdelen ikke længere af de pensionsregler, der gælder i fraflytningsrigsdelen, men omfattes derimod af de gældende pensionsregler i den rigsdel, som

den pågældende aktuelt er bosat i. Det betyder at for personer, der er tilkendt en førtidspension på Færøerne, i Grønland eller i Danmark, og som tager fast bopæl i en anden rigsdelt, ophører udbetalingen af den tilkendte førtidspension.

Efter de gældende regler overgår personer, der inden den 1. januar 2003 er tilkendt højeste, mellemste eller laveste førtidspension, invaliditetsydelse eller bistands- og plejetillæg på Færøerne til en tilsvarende dansk pension efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig eller almindelig førtidspension m.v. Det fremgår af Kapitel 12 i bekendtgørelse nr. 1635 af 13. december 2018 om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

Det foreslås, at der indsættes et § 11, stk. 2, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., hvorefter beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om ret til at modtage en tilkendt førtidspension, når førtidspensionisten tager fast bopæl på Færøerne eller i Grønland.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.

Til nr. 4

Efter de gældende regler i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., Lagtingslov nr. 48 af 10. maj 1999 om sociale pensioner m.v. på Færøerne og Inatsisarutlov nr. 40 af 9. december 2015 i Grønland, omfattes personer der flytter mellem rigsdeltene ikke længere af de pensionsregler, der gælder i fraflytningsrigsdelt, men omfattes derimod af de gældende pensionsregler i den rigsdelt, som den pågældende aktuelt er bosat i. Det fremgår af §§ 51-54 i bekendtgørelse nr. 1635 af 13. december 2018 om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., at en person, der er tilkendt førtidspension på Færøerne før 1. januar 2003, overgår til en tilsvarende dansk førtidspension ved flytning til Danmark, hvis den pågældende ved flytningen opfylder de almindelige betingelser for pension i lovens kapitel 1.

Det foreslås, at der indsættes en § 15 a, hvorefter beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om overgang til pension efter loven for en person, som tager fast bopæl i Danmark, efter at have fået tilkendt pension før 1. januar 2003 på Færøerne.

Med forslaget indsættes – ligesom i lov om social pension - en udtrykkelig bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om overgang til pension for en person, som tager fast bopæl i Danmark, efter at have fået tilkendt førtidspension før 1. januar 2003 på Færøerne.

Det er med forslaget hensigten, at beskæftigelsesministeren fastsætter regler i bekendtgørelsen svarende til de gældende §§ 51-54 i den gældende bekendtgørelse. I den forbindelse kan beskæftigelsesministeren fastsætte regler om, at personen uden ansøgning kan overgå til at få udbetalt pension efter loven. Herudover kan beskæftigelsesministeren fastsætte regler om, at der skal ske fratræk i pension, som efterbetales for en periode, for beløb, der er udbetalt for samme periode efter lovgivningen på Færøerne. Reglerne skal modvirke, at der opstår situationer med dobbeltforsørgelse. Sådanne tilfælde kan forekomme ved flytning mellem rigsdeltene, hvor der er udbetalt førtidspension fra Færøerne i samme tidsrum. Reglen svarer til, hvad der gælder efter § 30 ved efterbetalt førtidspension, når der fx er udbetalt sygedagpenge eller kontanthjælp for samme periode.

Efter forslaget til § 2, nr. 5, indgår færøsk førtidspension til en person, der er bosat i Danmark ikke i indtægtsgrundlaget for beregning af personens førtidspension efter loven. Der er således taget højde for, at der skal ske fratræk for den færøske førtidspension udbetalt for samme periode.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.

Til nr. 5

Efter de gældende regler i § 25, stk. 3, nr. 1, jf. § 26, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., foretages der fradrag i indtægtsgrundlaget for beregning af pensionstillæg til folkepensionister og fastsættelse af personlig tillægsprocent, som anvendes ved udbetaling af helbredstillæg, varmetillæg, supplerende pensionsydelse og ret til medicheck, for skattepligtig pension udbetalt efter lovgivningen i en anden EU/EØS-medlemsstat og omfattet af og beregnet efter forordning (EF) 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger samt pension udbetalt efter lovgivningen i et land, med hvilket, der er indgået overenskomst om samordning af pension.

Det foreslås, at § 25, stk. 3, nr. 1, ændres, således at der også foretages fradrag i indtægtsgrundlaget for skattepligtig førtidspension udbetalt fra Færøerne og Grønland til personer, der har fast bopæl i Danmark.

Forslaget indebærer, at en ægtefælle eller samlevers færøske eller grønlandske førtidspension ikke indgår i indtægtsgrundlaget for beregning af førtidspension til en person, der er bosat i Danmark.

Forslaget indebærer også, at en færøsk eller grønlandsk førtidspension til en person, der er bosat i Danmark, ikke indgår i indtægtsgrundlaget for beregning af den pågældendes førtidspension.

Der kan endvidere henvises til den foreslåede § 2, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 6

Efter de gældende regler i § 25, stk. 3, nr. 6, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. fradrages ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget, der ligger til grund for beregning af en førtidspensionists pensionstillæg og ved fastsættelsen af størrelsen af førtidspensionistens personlige tillægsprocent, særlig hjælp efter § 27 a og efterlevelseshjælp efter § 85 a i lov om aktiv socialpolitik. Hjælpen efter § 27 a i lov om aktiv socialpolitik, kan udbetales til personer, der ikke modtager fuld førtidspension efter lov om social pension, på grund af betingelserne om optjening.

Med forslaget om indsættelse af § 27 b i lov om aktiv socialpolitik, som affattet ved denne lovs § 3, nr. 1, foreslås det, at ændre § 25, stk. 3, nr. 6, således at der også foretages fradrag for særlig hjælp efter § 27 b, ved opgørelsen af en førtidspensionists indtægtsgrundlag for beregning af pensionstillæg og fastsættelsen af den personlige tillægsprocent, når ægtefællen eller samleveren modtager supplerende hjælp til en færøsk eller grønlandsk førtidspension, som udbetales ved bopæl i Danmark.

Forslaget indebærer at et eventuelt supplement til en færøsk eller grønlandsk førtidspension fradrages en ægtefælle eller samlevers indtægtsgrundlag for beregning af førtidspensionistens pensionstillæg og fastsættelse af førtidspensionistens personlige tillægsprocent.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.3.

Til nr. 7 Efter de gældende regler i § 50, stk. 3, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., afholder staten udgifterne til pension til personer, der har fast bopæl i udlandet.

Det foreslås, at der i § 50, stk. 4, tilføjes, at staten også afholder udgifterne til pension, til personer, der har fast bopæl på Færøerne og i Grønland.

Med forslaget om at indføre en ret til at medtage en tilkendt førtidspension, når førtidspensionisten tager fast bopæl på Færøerne eller i Grønland, er den danske kommune ikke længere bopælskommune, og det foreslås derfor, at staten afholder udgifterne på samme måde, som når pensionisten modtager pension ved fast bopæl i udlandet.

Til nr. 8

Efter de gældende regler i § 52 b, stk. 1, 2. pkt., i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., varetager Udbetaling Danmark bl.a. opgaver om retten til at medtage en tilkendt førtidspension ved fast bopæl i udlandet. Desuden varetager Udbetaling Danmark alle opgaver vedrørende beregning af førtidspension, bistandstillæg, plejetillæg, invaliditetsydelse og tillæg efter kapitel 11 og alle opgaver vedrørende varmetillæg, petroleumstillæg og mediecheck, jf. § 52 b, stk. 1, 2. pkt.

Det foreslås, at § 52 b, stk. 1, 2. pkt. ændres således, at det fremgår, at Udbetaling Danmark også varetager opgaver om retten til at medtage førtidspension ved fast bopæl på Færøerne og i Grønland.

Forslaget indebærer, at Udbetaling Danmark tager stilling til om betingelserne for at medtage en tilkendt førtidspension til Færøerne eller Grønland er opfyldt, og som hidtil beregner og udbetaler førtidspensionen.

Til nr. 9

Efter de gældende regler i § 56, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., udøver Udbetaling Danmark de beføjelser, som kommunerne har efter loven vedrørende pension, der skal ydes til personer med fast bopæl i udlandet efter lov om social pension, efter forordning EF nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger og efter regler i overenskomster med andre stater.

Efter gældende regler i § 56, stk. 3, fastsætter beskæftigelsesministeren nærmere regler om varetagelse af administration af pension for personer, der har bopæl i udlandet.

Det foreslås, at § 56, stk. 1, ændres, således at Udbetaling Danmark også udøver de beføjelser, som kommuner har efter loven vedrørende pension, der skal ydes til personer med fast bopæl på Færøerne eller i Grønland.

Det foreslås, at § 56, stk. 3, ændres, således at beskæftigelsesministeren også kan fastsætte nærmere regler om varetagelse af administration af pension for personer, der har bopæl på Færøerne og i Grønland.

Til nr. 10

Efter de gældende regler i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., Lagtingslov nr. 48 af 10. maj 1999 om sociale pensioner m.v. på Færøerne og Inatsisarutlov nr. 40 af 9. december 2015 i Grønland, omfattes personer, der flytter mellem rigsdelen, ikke længere af de pensionsregler, der gælder i fraflytningsrigsdelen, men omfattes derimod af de gældende pensionsregler i den rigsdelt, som den pågældende aktuelt er bosat i. Det betyder, at for personer, der er tilkendt en førtidspension på Færøerne før 1. januar 2003 eller for personer, der er tilkendt førtidspension i Danmark efter regler gældende før 1. januar 2003, og som tager fast bopæl i en anden rigsdelt, ophører udbetalingen af den tilkendte pension.

Den pågældende skal som udgangspunkt ansøge om førtidspension i den tilflyttede rigsdel efter de regler, der gælder i denne rigsdel.

Efter §§ 51-54 i bekendtgørelse nr. 1635 af 13. december 2018 om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., overgår personer, der modtager højeste førtidspension, mellemste førtidspension, laveste førtidspension, invaliditetsydelse bistands- eller plejetillæg efter lagtingsloven ved flytning til Danmark til tilsvarende ydelser efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., når den pågældende opfylder de almindelige betingelser for pension i lovens kapitel 1.

Med forslagene om at lette sagsbehandlingstiden for tilkendelse af førtidspension ved flytning mellem rigsdelenes foreslås det, at indsætte en ny § 56 a i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., hvorefter beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om udveksling af oplysninger i sager, hvor førtidspensionister efter denne lov flytter mellem rigsdelenes.

Forslaget indebærer, at der indsættes en hjemmel i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., hvorefter beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om udveksling af relevante sagsoplysninger mellem fraflytningskommunen og tilflytningskommunen i den anden rigsdel. Udveksling af sagsoplysninger giver mulighed for en hurtigere behandling af en sag om førtidspension eller behandling af en sag om et andet forsørgelsesgrundlag.

Da der som udgangspunkt ikke længere tilkendes ydelser efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., vil bestemmelsen alene være relevant i situationer, hvor personer, der er tilkendt førtidspension før 1. januar 2003 på Færøerne flytter til Danmark og som overgår til førtidspension efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. og for personer, der er tilkendt førtidspension i Danmark samme lov, og som flytter til en anden rigsdel.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.

Til § 3

Til nr. 1

Efter den gældende regel i § 27 a i lov om aktiv socialpolitik kan hjælpen til personer, der ikke modtager fuld førtidspension efter lov om social pension på grund af betingelserne om optjening, højst udgøre det beløb pr. måned, der ville kunne udbetales, hvis ansøgeren havde været berettiget til fuld førtidspension. For personer, der ikke opfylder opholdskravet i lovens § 11, stk. 3, kan hjælpen pr. måned højst udgøre et beløb, der svarer til integrationsydelsen, jf. § 22 i loven.

En persons ret til supplement til brøkpension skal afgøres efter den gældende praksis, som Ankestyrelsen har anlagt i tre principafgørelser, offentliggjort som 1-11, 2-11 og 3-11. Ankestyrelsen fandt, at den samlede hjælp i form af brøkpension og supplement til brøkpension som minimum skal svare til det niveau, som en person ville have været berettiget til at få udbetalt efter reglerne om løbende hjælp til forsørgelse. Det vil sige hjælp i kontanthjælpssystemet efter lov om aktiv socialpolitik.

Den samlede hjælp skal således udmåles efter reglerne i kontanthjælpssystemet, herunder reglerne om egne og en evt. ægtefælles indtægter og formue. På samme måde som ved almindelig udmåling af løbende hjælp

til forsørgelse efter lov om aktiv socialpolitik indgår eventuel boligstøtte, særlig støtte efter aktivlovens § 34 eller børneydelser ikke ved beregningen af hjælpen.

Med hensyn til eventuelt yderligere supplement efter § 27 a til niveauet for førtidspension er der tale om en behovsbestemt ydelse, og bestemmelsen forudsætter således, at der foretages en konkret vurdering af de økonomiske forhold.

Det foreslås at nyaffatte § 27 a alene med det formål at præcisere reglen; således at praksis efter forslagets indhold er indarbejdet i reglens ordlyd og dermed kan læses direkte af reglen. Med nyaffattelsen af reglen sker der derfor ikke nogen ændringer af retstilstanden.

Til nr. 2

Efter de gældende regler kan der som udgangspunkt ikke udbetales færøsk eller grønlandsk førtidspension ved fast bopæl i Danmark. Der er derfor heller ikke fastsat regler, der giver mulighed for at supplere den færøske eller grønlandske førtidspension efter lov om aktiv socialpolitik.

Med de nye initiativer foreslås det, at personer, der er tilkendt højeste førtidspension på Færøerne fra den 1. januar 2003 eller senere og højeste førtidspension fra Grønland, overgår til dansk social pension efter lov om social pension, når de får fast bopæl i Danmark. Der vil kunne udbetales færøsk pension i en periode på op til 12 måneder fra tilflytningen for at tilgodese sagsbehandlingstid i Danmark. Der vil derimod ikke kunne udbetales en højeste førtidspension ved tilflytning til Danmark. Det må forventes, at der vil kunne tilkendes dansk førtidspension efter en kortere sagsbehandlingstid, hvor det skal påses, at der foreligger dokumentation for ret til højeste førtidspension fra Færøerne eller Grønland, og at de almindelige betingelser i kapitel 1 i lov om social pension for ret til dansk pension er opfyldt, og optjeningsperioden er beregnet efter danske regler.

Personer, der er tilkendt mellemste og laveste førtidspension på Færøerne fra den 1. januar 2003 eller senere og mellemste og laveste førtidspension i Grønland, vil kunne få udbetalt førtidspension fra Færøerne og Grønland ved tilflytning til Danmark, indtil de har et andet forsørgelsesgrundlag dog højst i op til 12 måneder.

Personer, der er tilkendt førtidspension på Færøerne før 1. januar 2003, overgår efter gældende regler ved flytning til Danmark til tilsvarende førtidspension efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig eller almindelig førtidspension m.v.

Færøsk eller grønlandsk førtidspension ved fast bopæl i Danmark vil kunne udgøre et relativt lavt beløb efter danske forhold. Det kan skyldes en relativ lavere sats og en ikke optjent ret til fuld førtidspension.

Som følge af den foreslåede mulighed for at modtage færøsk eller grønlandsk førtidspension ved fast bopæl i Danmark i en periode på op til 12 måneder fra tilflytningen til Danmark, foreslås det at indføre en ny bestemmelse i lov om aktiv socialpolitik, hvorefter der kan ydes supplerende hjælp til personer, der modtager en efter danske forhold lav førtidspension fra Færøerne eller Grønland på grund af en lav sats eller på grund af, at betingelserne om optjening af ret til fuld førtidspension fra Færøerne eller Grønland ikke er opfyldt, når personen får fast bopæl i Danmark.

Det foreslås, at hjælp efter den nye bestemmelse vil være subsidier til anden mulighed for forsørgelse, således vil tildelingsbetingelserne efter den nye bestemmelse, jf. forslaget til § 27 b, i videst muligt omfang svare til tildelingsbetingelserne efter den gældende § 27 a i lov om aktiv socialpolitik.

Det foreslås således, at personer, der modtager fuld førtidspension fra Færøerne eller Grønland, og personer, der modtager delvis førtidspension fra Færøerne eller Grønland, får mulighed for at modtage supplerende hjælp til den færøske eller grønlandske førtidspension, når de får fast bopæl i Danmark. Der vil være en øvre grænse for den samlede hjælp. Den udbetalte færøske eller grønlandske førtidspension sammenlagt med den supplerende hjælp kan ikke overstige et beløb, svarende til, hvad den pågældende ville have været berettiget til i uddannelses- eller kontanthjælp i tilfælde af, at personen ikke havde haft ret til førtidspension fra en anden rigsdelt.

For personer, der ikke opfylder kravet om 9 års ophold i riget inden for de seneste 10 år, vil der alene kunne ydes hjælp op til niveauet for selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse. Beskæftigelseskravet, der betyder, at man skal have haft ordinært fuldtidsarbejde i 2½ år inden for de seneste 10 år, vil ikke gælde for denne persongruppe. Samtidig foreslås det, at hjælpen kun kan ydes i en begrænset periode på højst 12 sammenhængende måneder, og at hjælpen alene kan ydes, så længe ansøgeren får udbetalt færøsk eller grønlandsk førtidspension, indtil der er truffet afgørelse om et eventuelt andet forsørgelsesgrundlag.

Persongruppen omfatter personer, der er tilkendt førtidspension på Færøerne fra 1. januar 2003 eller senere eller førtidspension i Grønland, og som får fast bopæl i Danmark og modtager en fuld eller delvis færøsk eller grønlandsk førtidspension i de maksimalt 12 måneder efter flytningen til Danmark.

Hjælpen ydes efter almindelige betingelser for hjælp i kontanthjælpssystemet i lov om aktiv socialpolitik, dog fraviges kravet om, at der skal være indtrådt en social begivenhed, der bevirker, at personen ikke længere kan forsørge sig selv. Således vil ansøgeren ikke være berettiget til hjælp, hvis ansøgeren og en evt. ægtefælle har indtægter og eller formue, der kan dække det økonomiske behov for forsørgelse. Det betyder, at der sker fradrag for såvel egne som ægtefællens indtægter, herunder naturligvis de beløb, ansøgeren modtager i førtidspension fra Færøerne eller Grønland, eller fra evt. andre lande. Ydelse af den supplerende hjælp efter forslaget til § 27 b forudsætter i lighed med andre ydelser efter lov om aktiv socialpolitik, at modtageren opholder sig her i landet, jf. lovens § 5. Såfremt det samlede pensionsbeløb inklusive øvrige indtægter overstiger den konkrete sats for uddannelses- eller kontanthjælp, kan der ikke udbetales hjælp efter denne bestemmelse.

Kontanthjælp, herunder også supplerende kontanthjælp, er skattepligtig. Alle indtægter trækkes fra ved udmålingen af den supplerende hjælp, uanset hvordan de behandles skattemæssigt. Således skal alle dele af førtidspensionen fra Færøerne eller Grønland trækkes fra, uanset om de er skattepligtige eller skattefri.

Til § 4

Til nr. 1

Efter gældende regler i lov om individuel boligstøtte, er førtidspensionister, med tilkendt førtidspension efter regler gældende fra 1. januar 2003, berettiget til boligsikring efter gunstigere regler, end dem der gælder for boligsikring til ikke-pensionister. Borgere der modtager førtidspension fra Færøerne og Grønland efter flytning til Danmark kan få udbetalt boligsikring til ikke-pensionister, men ikke efter de gunstigere regler for førtidspensionister.

Efter de gunstigere regler for førtidspensionister er førtidspensionisters boligsikring ikke omfattet af den maksimale grænse for boligsikring til husstande uden børn på 15 pct. af boligudgiften, jf. boligstøttelovens § 22, stk. 3. Førtidspensionister kan således få op til 60 pct. af boligudgiften i boligsikring selvom, der ikke er børn i husstanden.

Derudover kan førtidspensionister også få boligsikring til ejer- og andelsboliger. Boligsikringsmodtagere, der ikke er førtidspensionister kan som udgangspunkt kun modtage boligsikring til lejeboliger, jf. § 2 a, stk. 1, 1. pkt.

Det foreslås, at retten til boligstøtte efter boligstøttelovens regler for førtidspensionister tillige omfatter personer, der har bopæl her i landet, og som får udbetalt førtidspension fra Færøerne eller Grønland.

Forslaget betyder, at borgere der får udbetalt førtidspension fra Færøerne og Grønland efter flytning til Danmark fremover i denne periode kan få boligstøtte efter de gunstigere regler for førtidspensionister.

I den situation, hvor borgeren ophører med at få udbetalt førtidspension fra Færøerne og Grønland, og borgeren ikke tilkendes en dansk førtidspension, bortfalder retten til boligsikring efter de gunstige regler for førtidspensionister. Der kan evt. ydes boligsikring for ikke-pensionister uden fornyet ansøgning om boligstøtte. Der henvises til punkt 242 i Vejledning nr. 103 fra 2002 om individuel boligstøtte.

I det omfang førtidspensionen efter danske regler tilkendes boligstøtte med tilbagevirkende kraft sker omregningen af boligstøtten fra tidspunktet for tilkendelsen. Der henvises til Vejledning nr. 103 fra 2002 om individuel boligstøtte, pkt. 239.

Det bemærkes, at der for Færøerne er særlige regler for førtidspension tilkendt før 1. januar 2003, hvorefter førtidspension tilkendt før 1. januar 2003 på Færøerne ved flytning til Danmark uden ansøgning kan tilkendes førtidspension efter de danske regler om førtidspension fra før 1. januar 2003, jf. lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. Disse personer er berettiget til boligstøtte efter boligstøtteloven. Forslaget ændrer ikke gældende retstilling for disse borgere.

Til § 5

Efter gældende ret er pensionsydelse, der modtages fra udenlandske kilder indkomstskattepligtige, jf. statskattelovens § 4. Dette gælder også færøsk og grønlandsk førtidspension, der måtte blive udbetalt til personer med bopæl i Danmark, uanset at andele af pensionen havde været skattefri, hvis førtidspensionisten fortsat havde haft bopæl på Færøerne eller i Grønland.

Et af initiativerne på førtidspensionsområdet for lettelse af grænsehindring ved flytning mellem rigsdelen er, at der vil kunne udbetales færøsk og grønlandsk pension i en periode på op til 12 måneder fra tilflytningen til Danmark, jf. de almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.

Det foreslås at indsætte en særlig skattefritagelsesbestemmelse i ligningslovens § 7, som et nyt nr. 33, således at førtidspensionsydelse, der udbetales i en periode på op til 12 måneder fra tilflytningen til Danmark, ikke beskattes i Danmark i det omfang, at førtidspensionsydelsen udbetales som et skattefrit beløb efter færøsk henholdsvis grønlandsk ret.

Skattefriheden foreslås alene at skulle gælde førtidspensionsydelse, der forfalder til udbetaling i de første 12 måneder fra tilflytningen til Danmark, idet førtidspensionen som et af initiativerne på førtidspensionsområdet for lettelse af grænsehindring ved flytning mellem rigsdelen kan medtages, indtil der er truffet afgørelse i sagen, dog højst i 12 måneder. Brudte døgn, dvs. til- og afrejsedage ved start og afslutning af perioden indgår i opgørelsen af de 12 måneder.

Den foreslåede skattefrihed vil også gælde personer, som efter Lagtingslov nr. 49 af 6. maj 2016 om ændring af lagtingslov om sociale pensioner m.v., er berettiget til at medtage færøsk førtidspension til en anden rigsdel i op til 3 år, så længe denne regel ikke er erstattet af en 12 måneders regel, jf. de aftalte initiativer. Skattefriheden vil dog som nævnt alene gælde ydelser, der forfalder til udbetaling i de første 12 måneder fra tilflytningen til Danmark.

De andele af færøsk og grønlandsk førtidspension, som ikke i disse rigsdelen er skattefri, vil ikke efter den foreslåede bestemmelse være skattefri.

Det almindelige tillæg til den færøske førtidspension, som ikke er skattefrit efter de færøske regler vil således ikke være skattefrit i Danmark. Efter artikel I i aftale af 23. oktober 2014 mellem Danmark og Færøerne om ændring af Protokollen til den nordiske dobbeltbeskatningsoverenskomst vil denne del af den færøske førtidspension kun kunne beskattes i den del af riget, hvor modtageren er hjemmehørende, som i dette tilfælde typisk vil være Danmark.

De skattefrie andele af grønlandsk førtidspension vil ikke blive udbetalt til en person, der har fast bopæl i Danmark. Så længe Grønland fastholder denne skattemæssige behandling, vil den foreslåede skattefritagelse ikke omfatte grønlandsk førtidspension til personer, der har fast bopæl i Danmark.

Efter den dansk-grønlandske dobbeltbeskatningsoverenskomst er førtidspension omfattet af artikel 20 i aftale af 18. oktober 1979 mellem den danske regering og Grønlands landsstyre til undgåelse af dobbeltbeskatning m.v. Det betyder, at førtidspensionen kun kan beskattes i den del af riget, hvor personen er bosat. En person, der er fuldt skattepligtig og hjemmehørende i Danmark, og som modtager grønlandsk førtidspension, vil derfor efter den gældende dobbeltbeskatningsoverenskomst kun kunne beskattes i Danmark af denne førtidspensionsudbetaling.

Endeligt bemærkes, at efter overgang fra færøsk eller grønlandsk førtidspension til dansk førtidspension vil den danske førtidspension blive beskattet efter de almindelige regler for beskatning af førtidspension.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 2.3.

Til § 6

Det foreslås i stk. 1, at loven træder i kraft den 1. januar 2020, jf. dog stk. 2.

Det er hensigtsmæssigt, at loven træder i kraft den 1. januar 2020. Færøerne og Grønland arbejder ligeledes for at kunne fremsætte et lovforslag, der indeholder de tre aftalte initiativer, med en forventning om vedtagelse og ikrafttræden den 1. januar 2020.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. Lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om individuel boligstøtte og lov om påligningen af indkomstskat til staten (ligningsloven), gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Det foreslås i stk. 2, at den foreslåede skattefritagelse af førtidspension fra Færøerne eller Grønland, hvorefter førtidspensionsydelse, der udbetales i en periode på op til 12 måneder fra tilflytning til Danmark, ikke beskattes i Danmark i det omfang, at førtidspensionsydelsen udbetales som et skattefrit beløb efter færøsk henholdsvis grønlandsk ret, har virkning for førtidspensionsydelser, der vedrører januar 2020 eller senere.

Den foreslåede skattefrihed foreslås dermed ikke kun at skulle gælde personer, der flytter til Danmark den 1. januar 2020 eller senere, men også personer, der er flyttet til Danmark fra Færøerne eller Grønland i løbet af 2019. Sådanne personer bliver med lovforslaget således skattefri af førtidspensionsydelser, der forfalder til udbetaling i de første 12 måneder fra tilflytningen til Danmark – i det omfang førtidspensionsydelserne vedrører januar 2020 eller senere.

Er en person eksempelvis flyttet til Danmark fra Færøerne den 15. juli 2019, vil skattefriheden gælde en førtidspensionsydelse, der udbetales ultimo 2019, men som vedrører januar 2020, og efterfølgende ydelser, dog ikke førtidspensionsydelser, der forfalder til udbetaling den 15. juli 2020 eller senere. Førtidspensionsydelser, der vedrører 2019 vil ikke være omfattet af den foreslåede skattefrihed.